

Dashboard Sociaal domein 2020 Q3
Heerhugowaard

Geachte leden van de gemeenteraad,

Per kwartaal informeren wij u middels een dashboard over de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. Volgens afspraak ontvangt u het dashboard voor het einde van het opvolgende kwartaal. Er wordt hierbij een termijn in acht genomen waarin declaraties nog worden ingediend en verwerkt die betrekking hebben op het voorgaande kwartaal. Deze termijn is nodig om een zo accuraat mogelijk beeld te presenteren

Bijgaand treft u het dashboard aan over het derde kwartaal van 2020.

Impact coronacrisis

De gevolgen van de coronacrisis voor het sociaal domein zijn zichtbaar geworden in dit dashboard.

Het voorliggende dashboard geeft echter nog geen voorspelling over de toekomstige ontwikkelingen sociaal domein breed.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard.

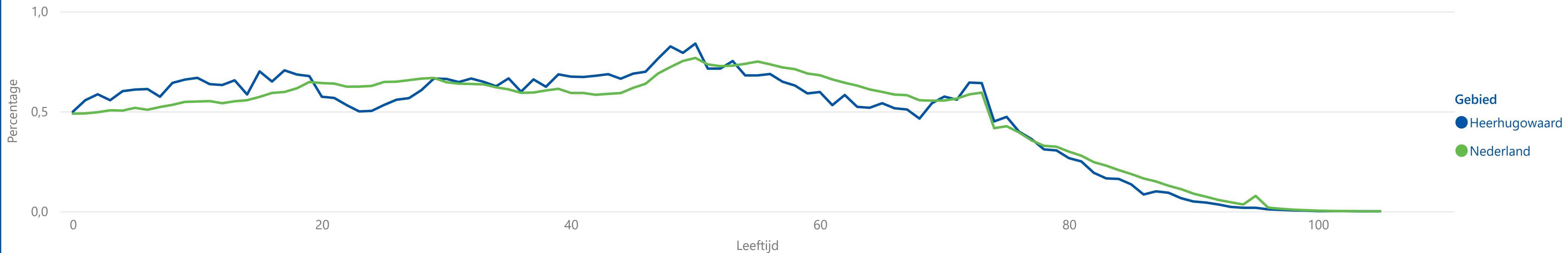
Gebruiksaanwijzing:

U kunt de pijlen onder in de sheet gebruiken om naar de volgende pagina te gaan. Voor meer informatie kunt u met de cursor over de grafieken bewegen, waardoor de onderliggende cijfers getoond worden. U kunt ook met de rechtermuisknop de onderliggende tabel zien. Op de laatste sheet vindt u een begrippenlijst.

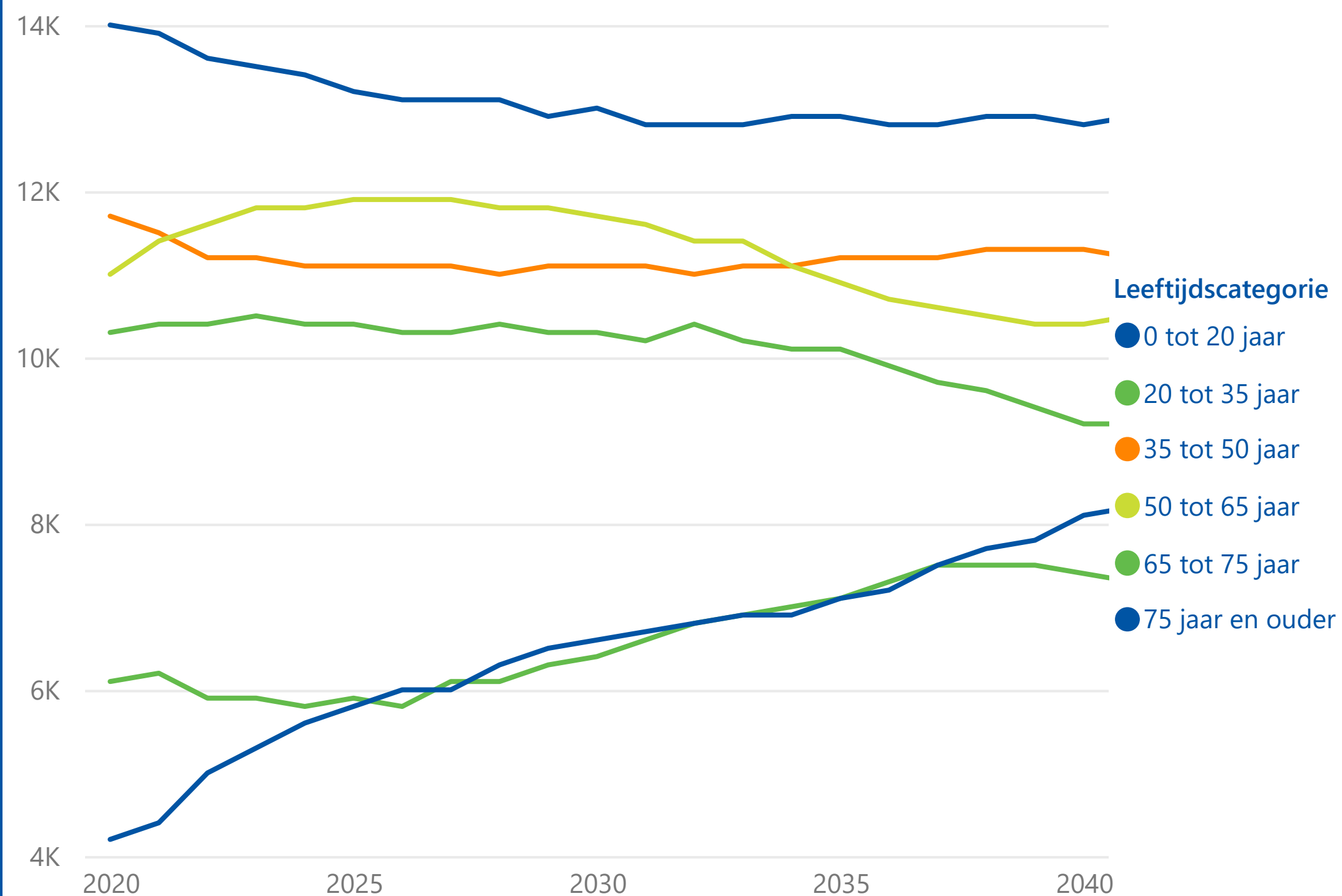
Inwoners Heerhugowaard

1. Demografie Heerhugowaard

* op 01 januari 2020

2. Bevolkingsontwikkeling Heerhugowaard * CBS 2019

2019

56742

Inwoners

2020

57587

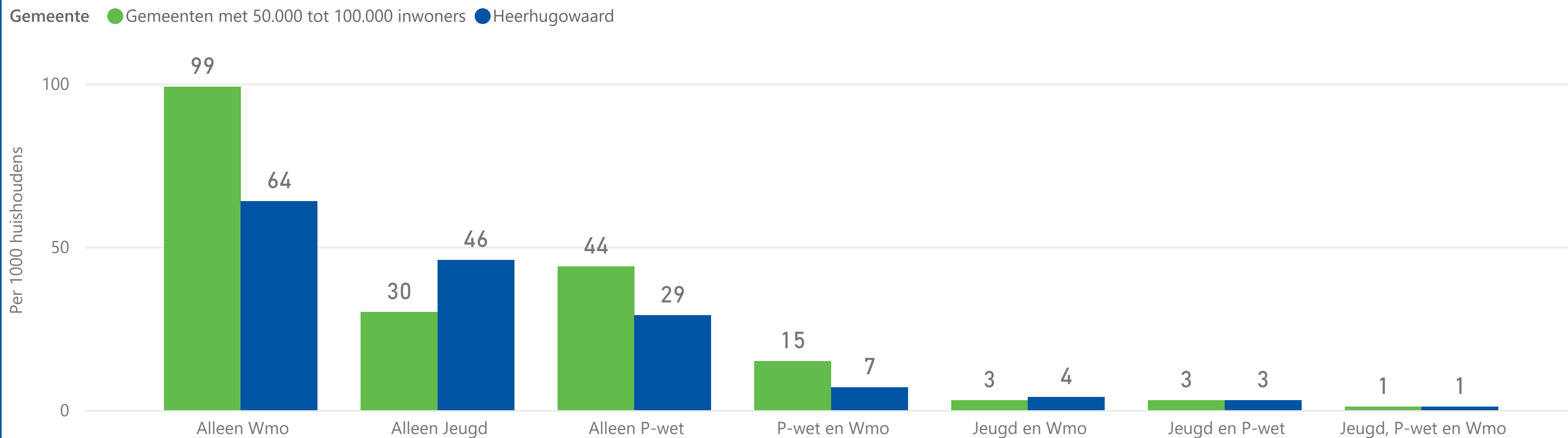
Inwoners

Het percentage jeugdigen t/m 18 jaar in Heerhugowaard ligt iets hoger ten opzichte van heel Nederland. Het percentage jongvolwassenen van 19 t/m 29 jaar is in Heerhugowaard lager en het percentage volwassenen van 36 jaar t/m 49 jaar is hoger t.o.v Nederland.

In de bevolkingsprognose zien we een lichte daling van het aantal jeugdigen vanaf 2020 en een stijging van het aantal ouderen. Er treedt een lichte daling op in de leeftijdscategorie 21-35 jaar. Het aantal 50-plussers zien we het komend decennium stijgen, maar een kleine afvlakking in de groep 66-75. Het aantal senioren vanaf 75 jaar stijgt het meest de komende decennia.

3. Huishoudens met voorzieningen per wet

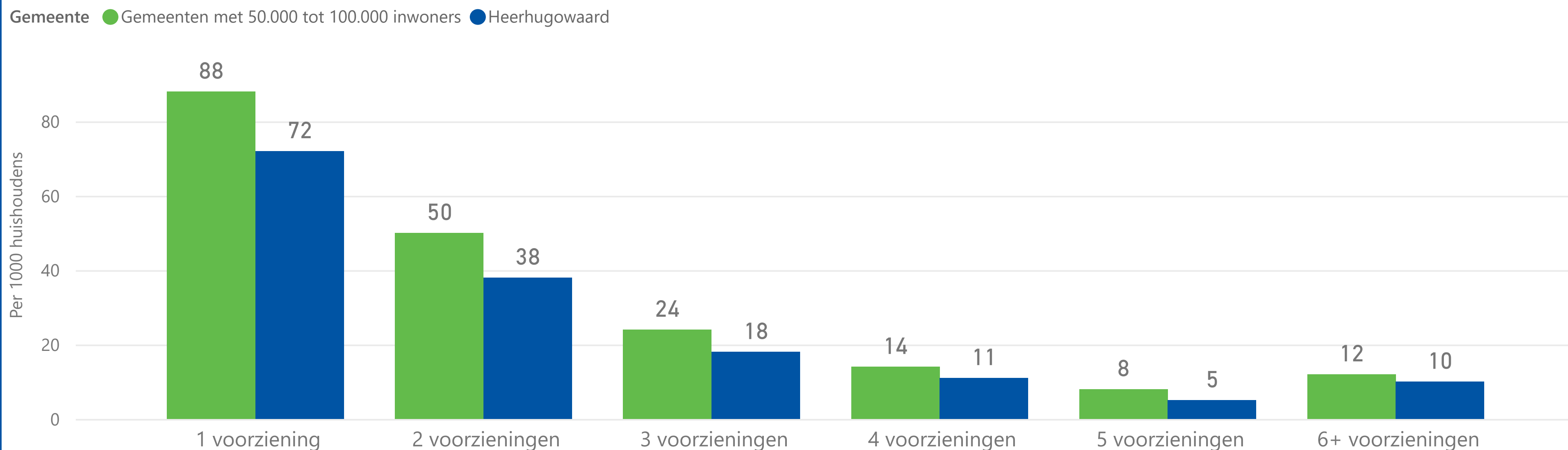
* Bron; Waarstaatjegemeente.nl

Het aantal huishoudens met een jeugdhulpvoorziening is hoger in Heerhugowaard ten opzichte van andere gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners.

4. Huishoudens met zorgstapelings over de wetten

* Bron; Waarstaatjegemeente.nl

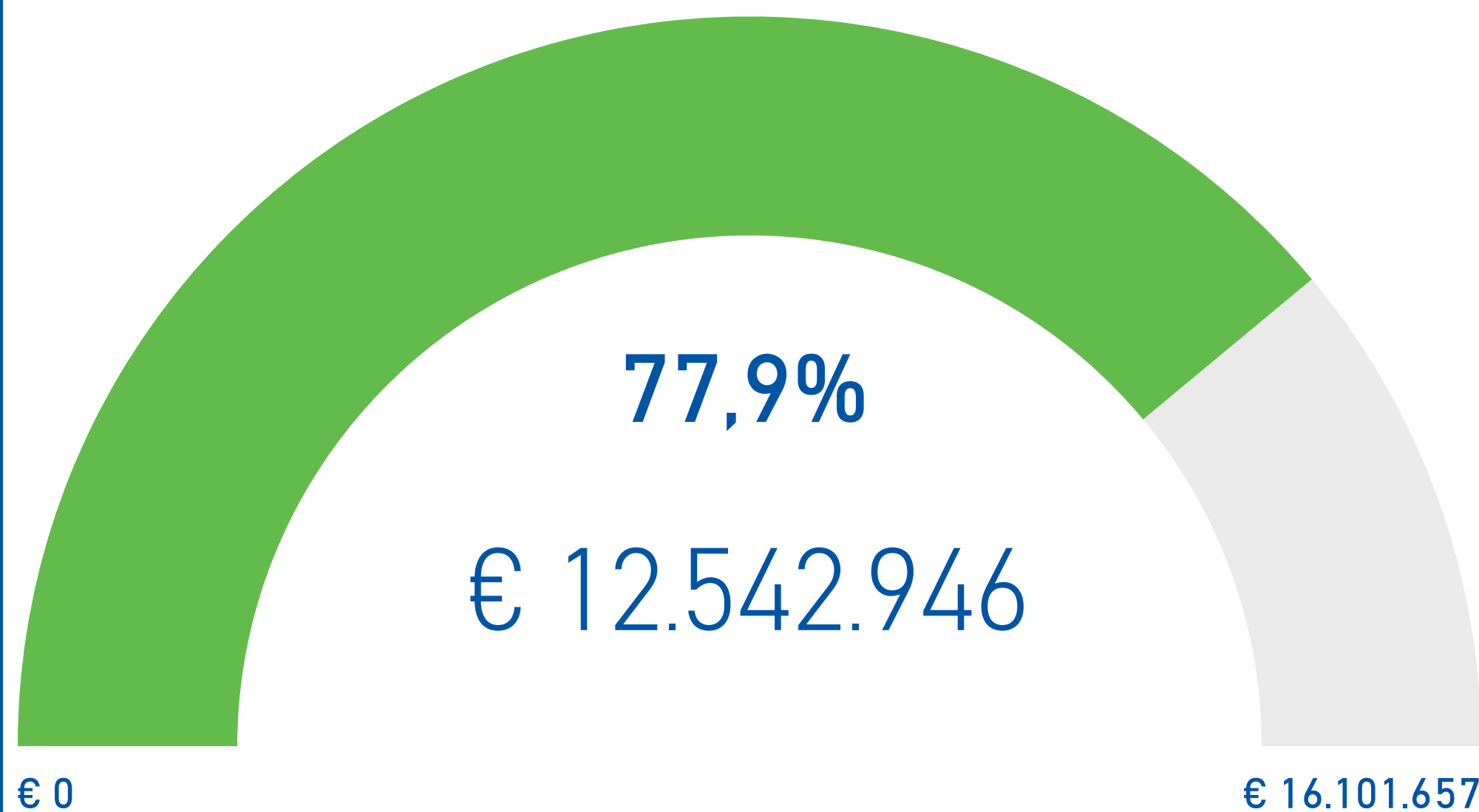

Het beroep op de voorzieningen is in overeenkomst met de huidige leeftijdsopbouw van onze bevolking.

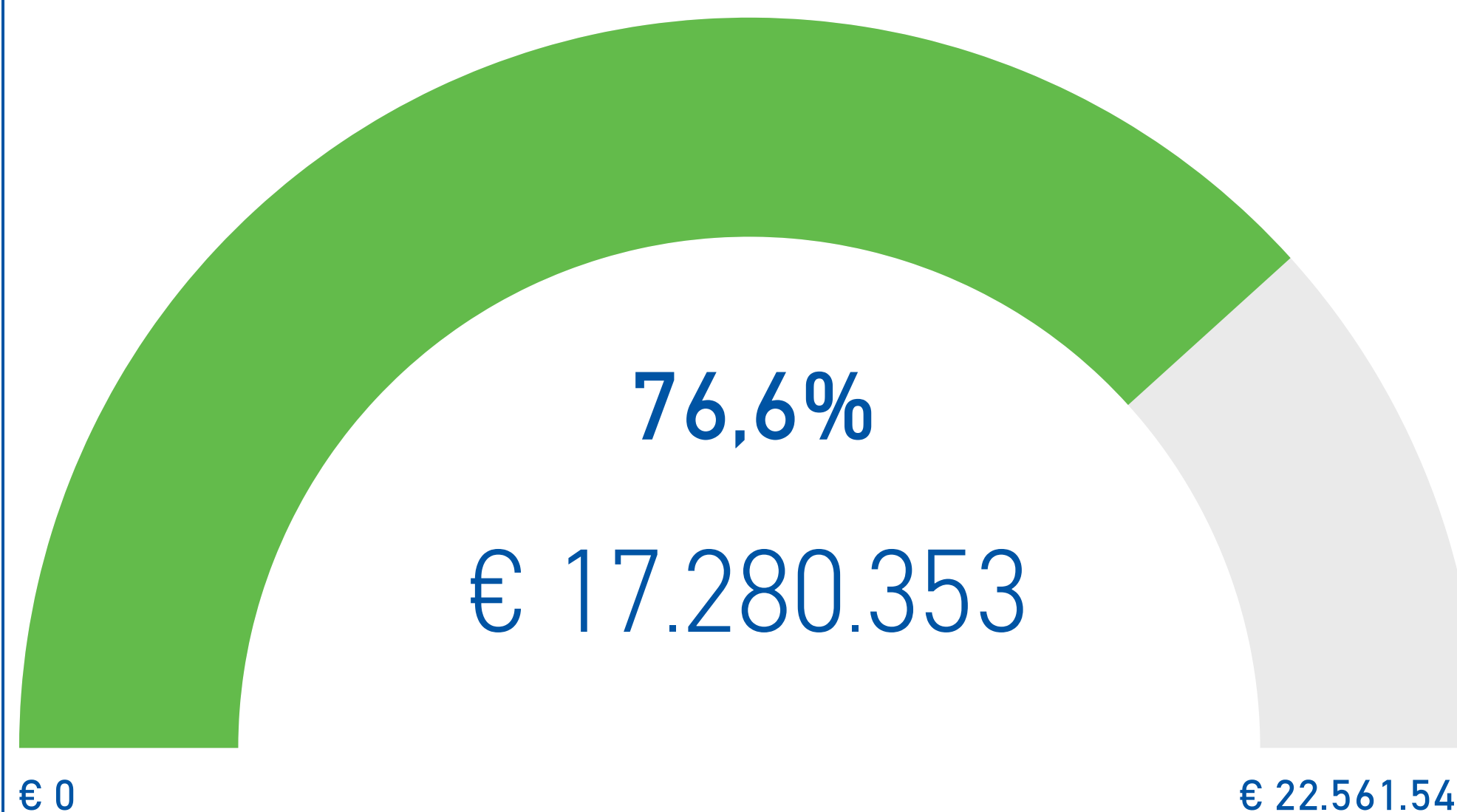
*Deze gegevens komen uit de tweede helft van 2019. Dat is op dit moment (oktober 2020) de meest recente data.

Budget & realisatie

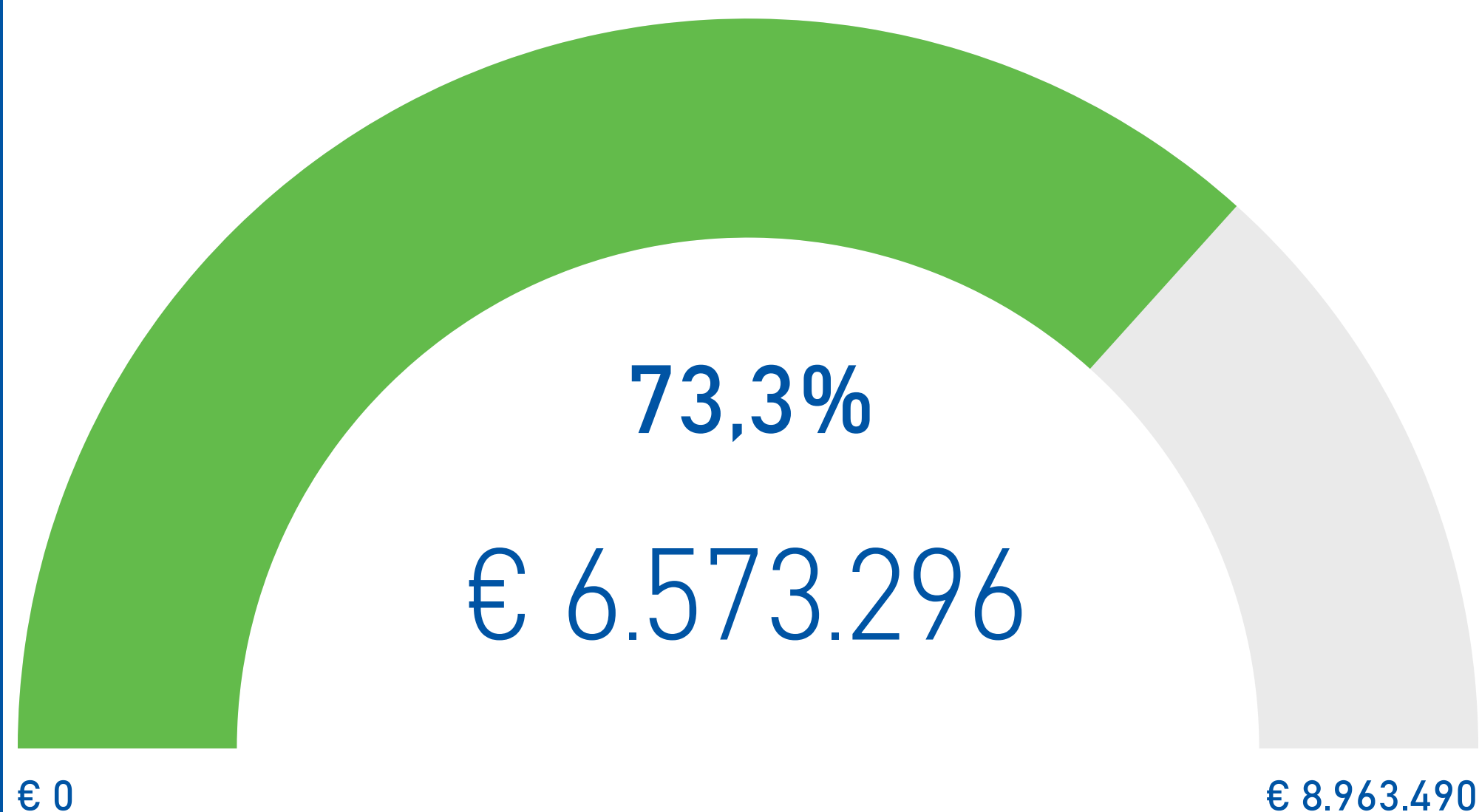
5a. Realisatie Participatie t/m Q3

5b. Realisatie Jeugdzorg t/m Q3

5c. Realisatie Wmo t/m Q3

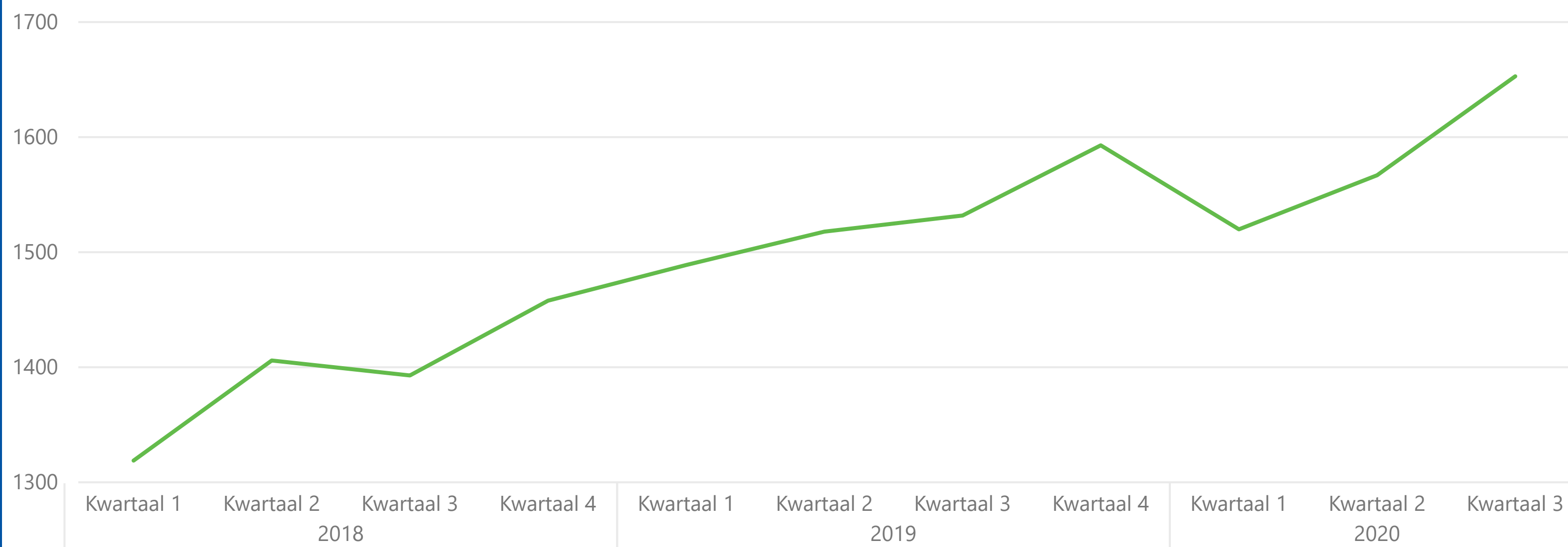
5d. Realisatie totaal t/m Q3

De budgetten Wmo, Jeugd en Participatie zijn een optelling van de in het dashboard genoemde uitgaven ten opzichte van de begroting.

Voor Jeugdzorg en Wmo geldt dat dit inclusief Persoonsgebonden Budget (Pgb) is.

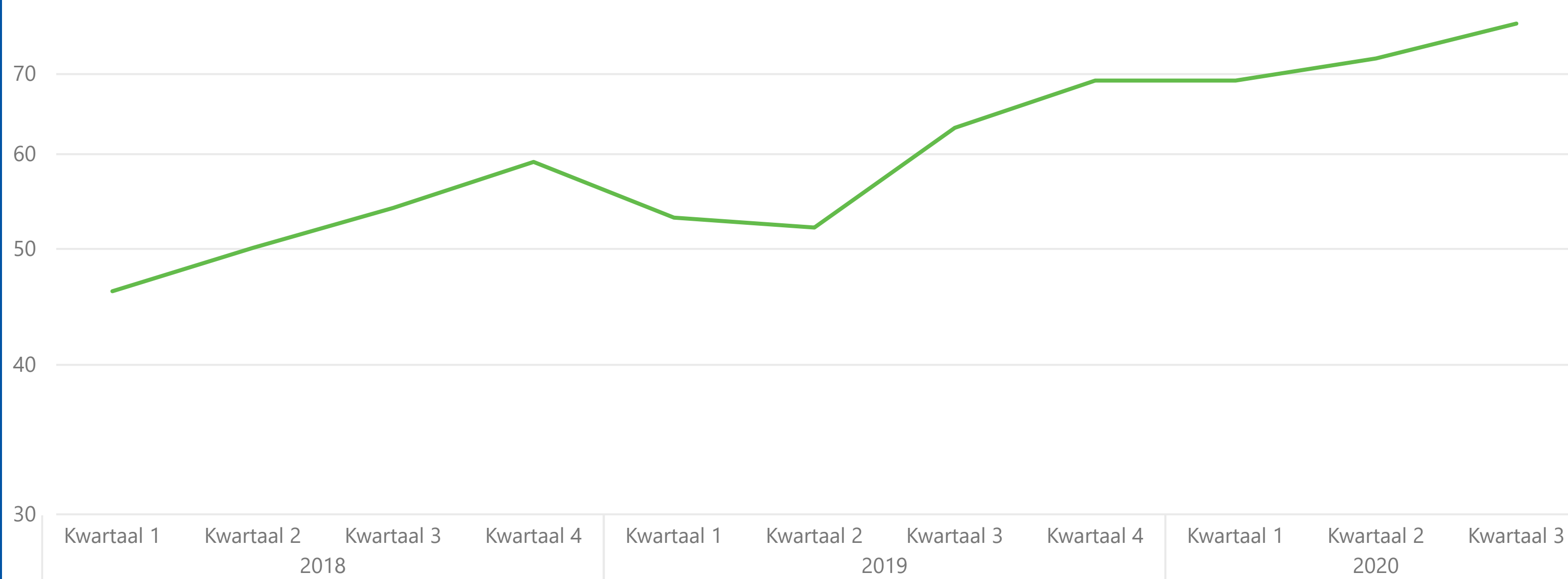
6. Aantal unieke jeugdhulpcliënten per kwartaal

Het aantal unieke jeugdhulpcliënten tot 18 jaar in Heerhugowaard is in 2020 toegenomen ten opzichte van 2019. Na een tijdelijke daling in Q1 zien we met name eind Q2 en in Q3 de aanmeldingen weer een vlucht nemen als gevolg van opheffing landelijke lockdown (eind Q2) en start nieuw schooljaar (augustus) waarbij ook onze j&g coaches weer meer ruimte krijgen om, onder voorwaarden, face to face contacten te hebben met het kind/gezin.

Ook op school komt het kind/gezin weer in beeld en het beroep vanuit scholen op j&g coaches, vooral vanaf start schooljaar, maakt dat de toestroom vanuit scholen toeneemt.

7. Aantal 18-plussers met jeugdhulp

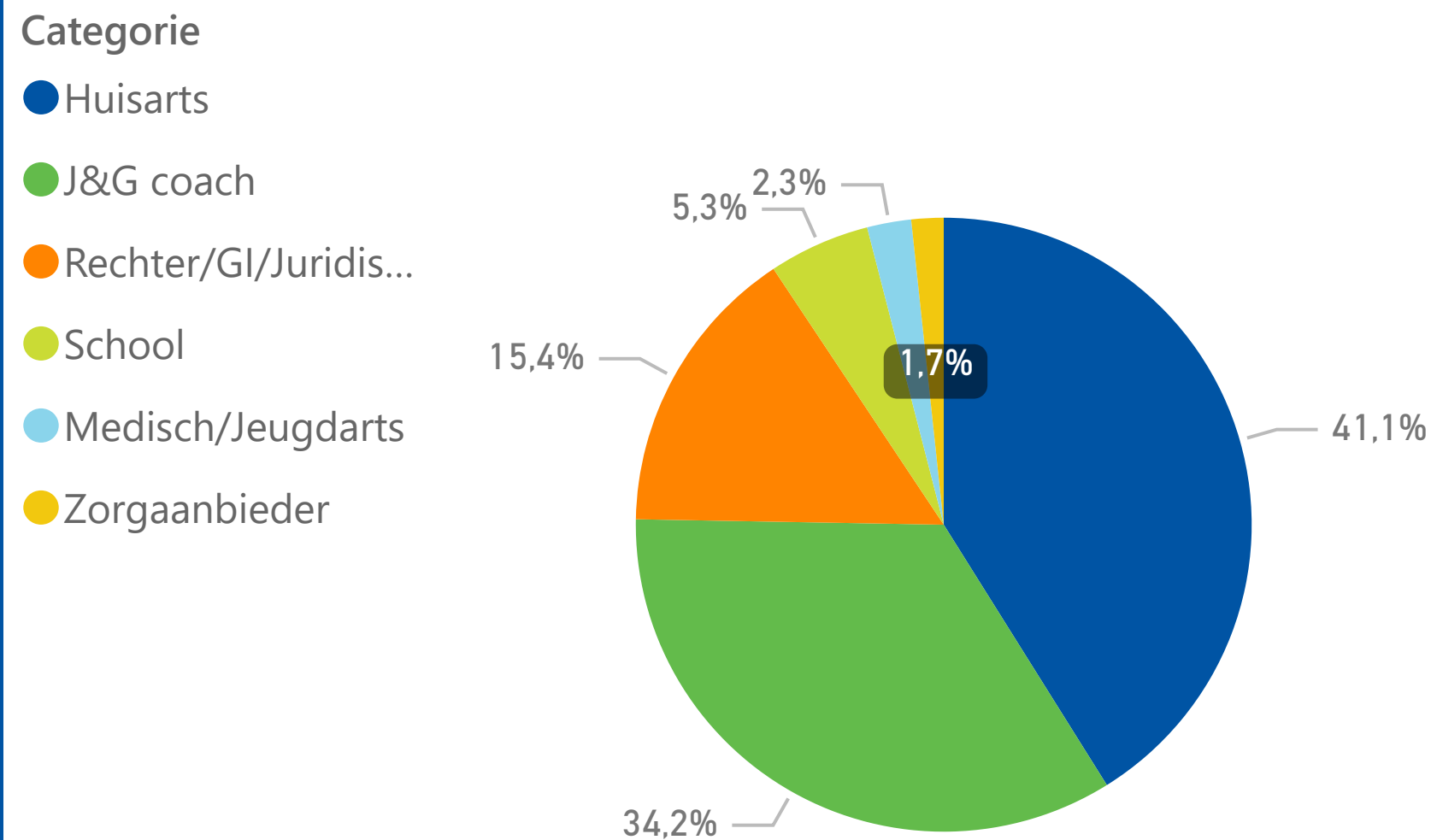

In 2019 is het aantal jongvolwassen cliënten van 18 tot 23 jaar in de Verlengde Jeugdwet toegenomen. Vanaf begin 2020 is een lichte groei zichtbaar. In 2019 zijn in HHW een aantal nieuwe aanbieders voor jeugdhulp met verblijf gestart die vooral jeugdigen opvangen die bij start al tegen de 18 jaar zijn en nog te zware problematiek voor Wmo Beschermd Wonen laten zien.

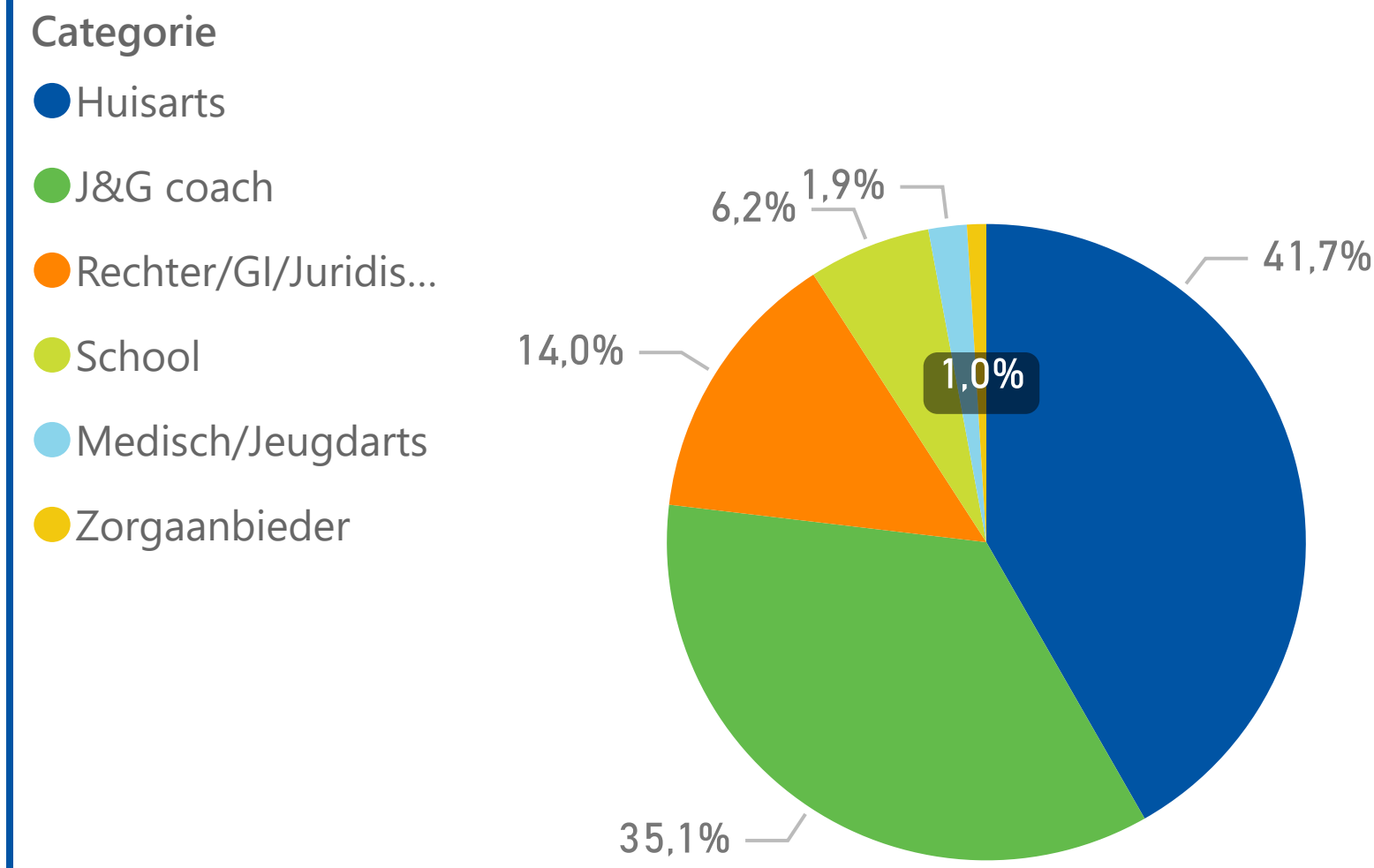
Een deel van de jeugdigen stroomt in vanuit andere gemeenten vlak voor hun 18e leeftijdjaar. Vanaf 18 jaar vallen zij onder de financiële verantwoordelijkheid van Heerhugowaard.

Jeugdhulp Heerhugowaard

8a. Verwijzers naar jeugdhulp 2019 t/m Q3

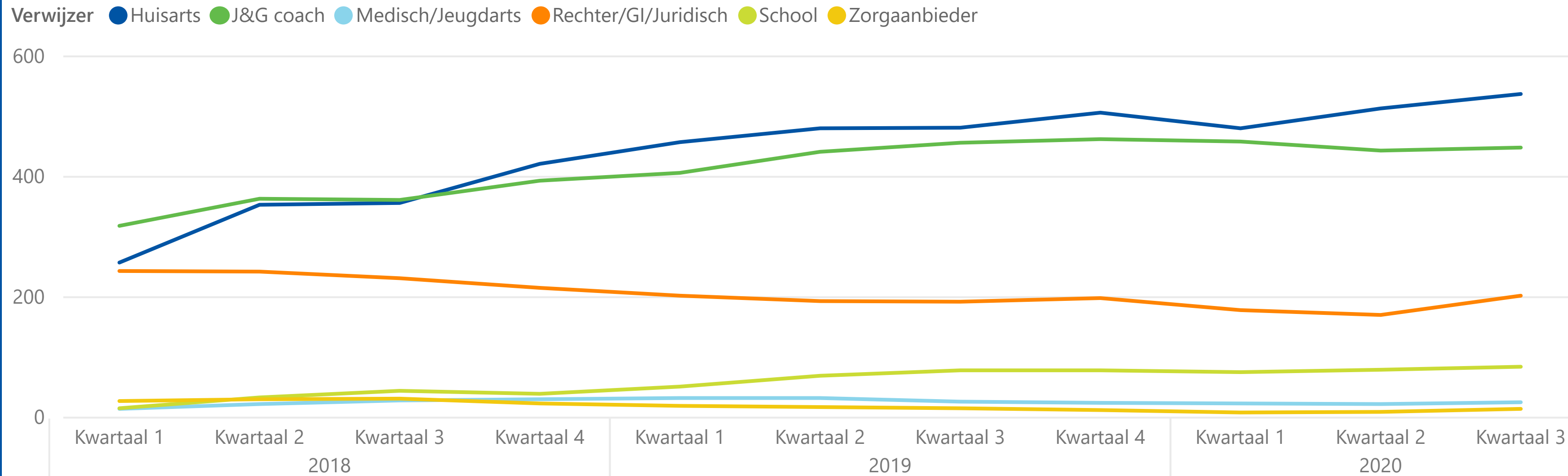

8b. Verwijzers naar jeugdhulp 2020 t/m Q3

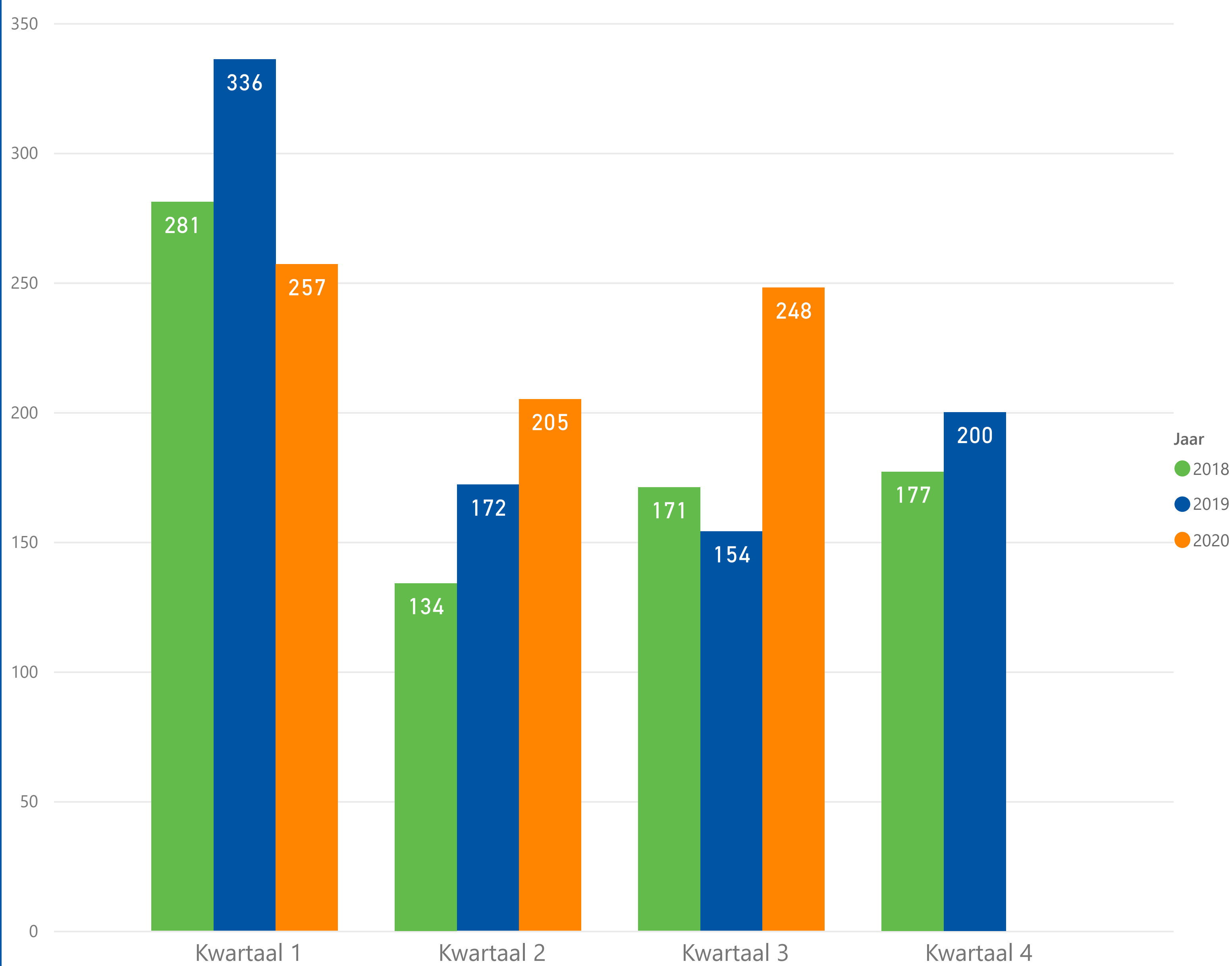
In 2020 zijn t/m Q3 nieuwe cliënten het meest doorverwezen naar jeugdhulp door de huisartsen (41,75%) en door de Jeugd- en gezinscoaches (35,13%).

9. Cliënten in jeugdhulp naar verwijzer per kwartaal

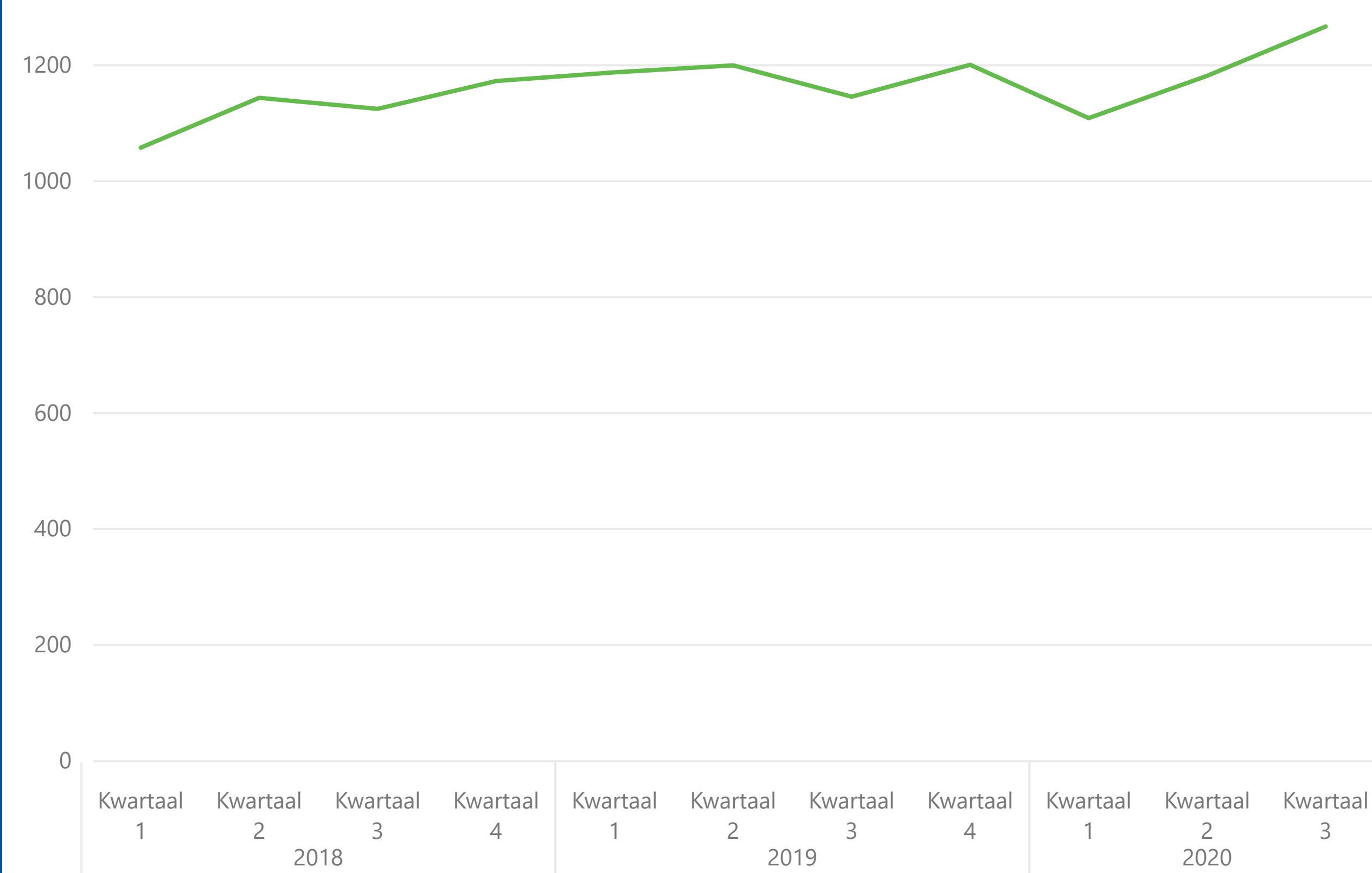
Het aantal verwijzingen naar jeugdhulp door huisartsen, j&g coaches en scholen (dyslexie) is in 2020 gestegen ten opzichte van 2019. Het aantal verwijzingen vanuit rechters/GI is in Q2 toegenomen.

10. Aantal verlengingen van jeugdhulptrajecten per kwartaal

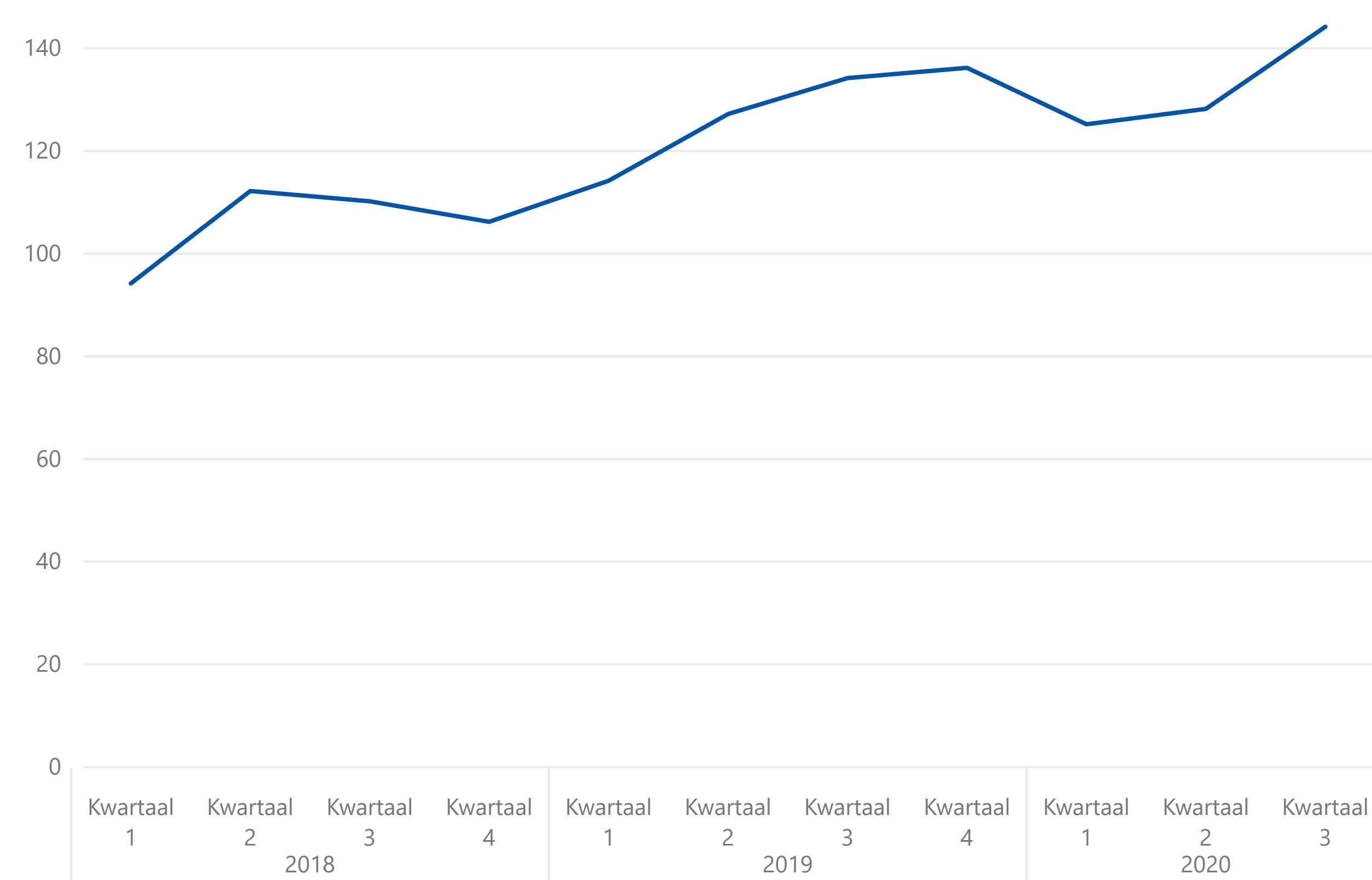

Het aantal verlengingen van jeugdhulptrajecten is in het eerste kwartaal van 2020 afgenomen t.o.v. 2019. In het tweede kwartaal is het aantal verlengingen t.o.v. van 2019 weer toegenomen, maar het derde kwartaal laat een stijging zien tot op het niveau van het eerste kwartaal.

11. Aantal cliënten in Integraal Ambulante Jeugdhulp

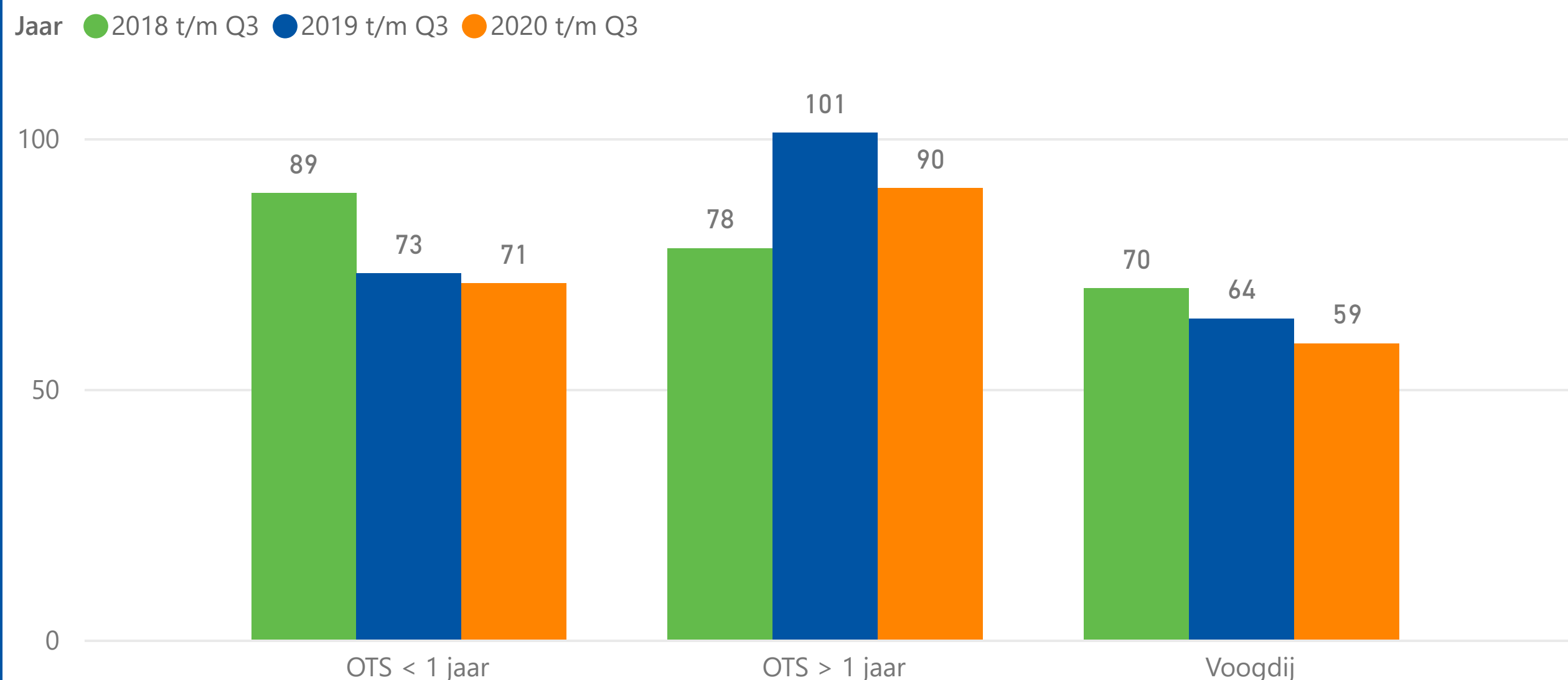
12. Aantal cliënten in Jeugdhulp met Verblijf

In het eerste kwartaal 2020 is een daling te zien van het aantal cliënten met een traject integraal ambulante jeugdhulp. Vanaf het tweede kwartaal 2020 stijgen deze aantallen weer. Dit komt overeen met de ontwikkeling van het totaal aantal jeugdzorgcliënten.

Na een forse toename van het aantal cliënten in een residentiële jeugdhulpvoorziening in 2019 ten opzichte van 2018, zien we in 2020 in het eerste kwartaal een lichte daling. In het tweede kwartaal zien we een stijging die in het derde kwartaal voortzet, net als bij het totaal aantal jeugdzorgcliënten.

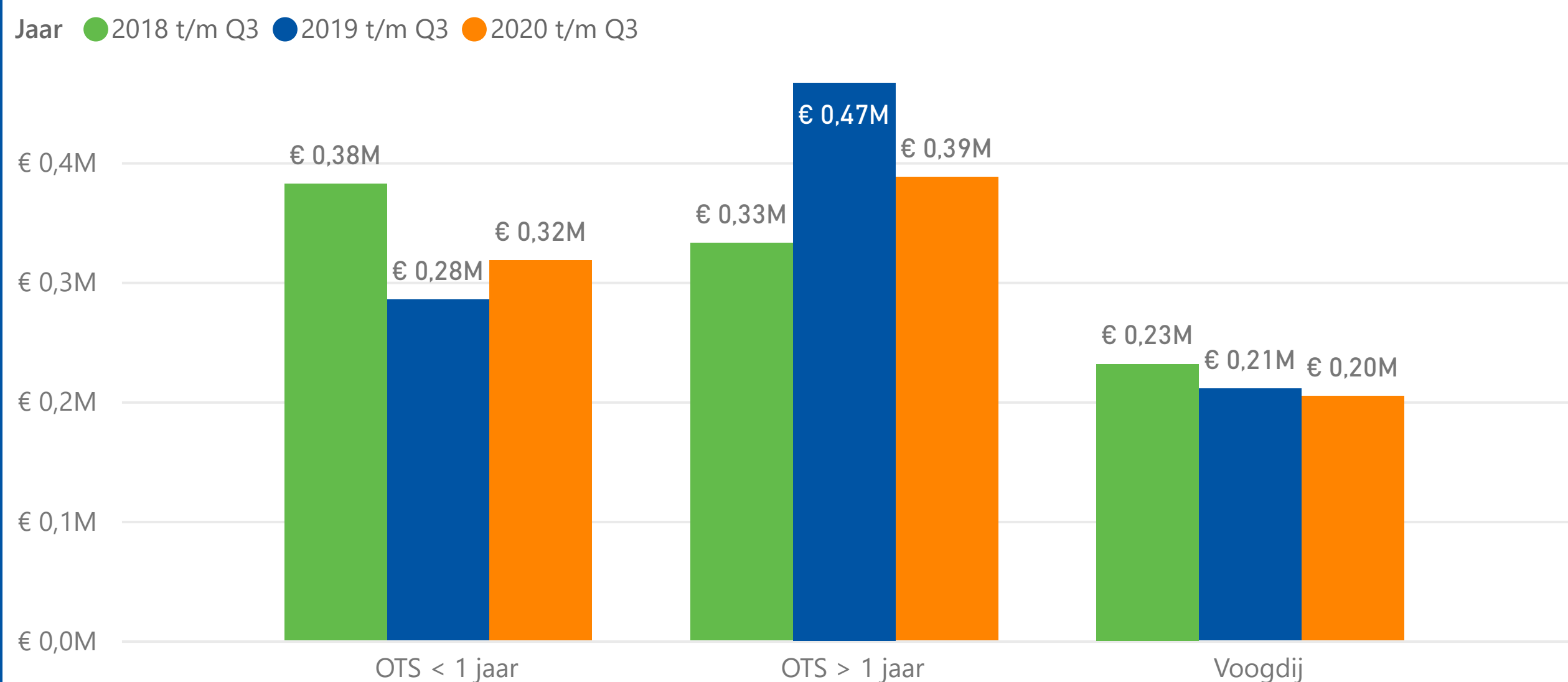
13. Aantal jeugdigen met Jeugdbescherming

Het aantal jeugdigen dat tot en met het derde kwartaal in 2020 een jaar (OTS <1 jaar) heeft is nagenoeg gelijk aan 2019. Het aantal jeugdigen langer dan een jaar (OTS >1 jaar) ligt 10% lager ten opzichte van dezelfde periode in 2019.

Het aantal jeugdigen waarbij sprake is van een voogdijmaatregel is in 2020 licht gedaald ten opzichte van 2019.

14. Kosten Jeugdbescherming

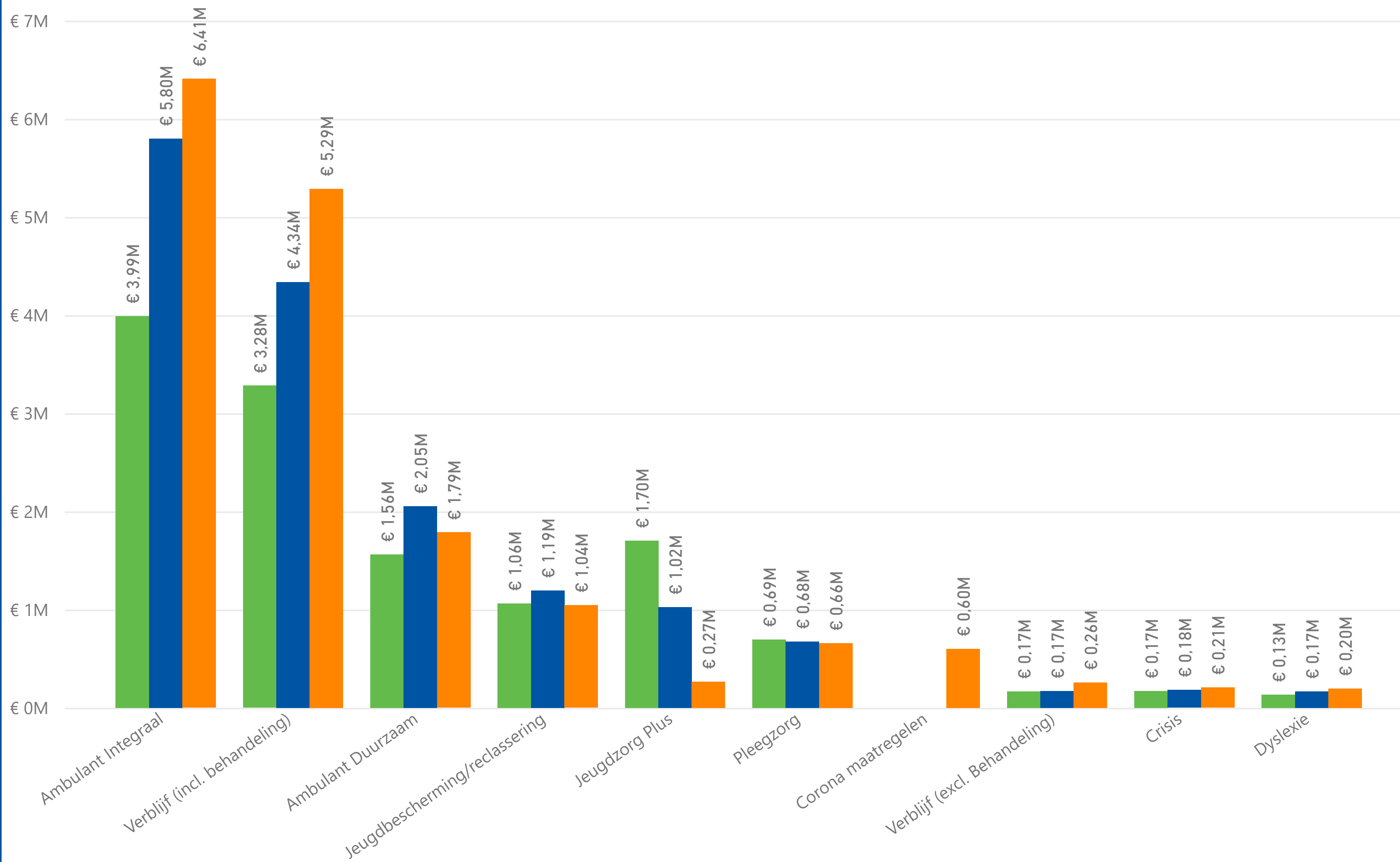

Ondanks gelijkblijven van het aantal OTS<1 jaar liggen de kosten t/m het tweede kwartaal hoger dan in 2019.

* De bedragen zoals genoemd in deze grafiek zijn gebaseerd op de tot nu toe binnengekomen declaraties.

15. Kosten per jeugdhulpvorm t/m Q3 *

Jaar ● 2018 t/m Q3 ● 2019 t/m Q3 ● 2020 t/m Q3

De verschuiving van zware naar lichtere vormen van jeugdhulp lijkt zich te hebben doorgezet in 2020. Dit is terug te zien in verschillende vormen van jeugdhulp.

Met name de kosten ambulant integraal, verblijf en dyslexie zijn toegenomen in 2020 (tot het derde kwartaal van 2020) ten opzichte van 2019.

De kosten van de gesloten jeugdhulp zijn daarentegen fors gedaald in 2020 (tot het derde kwartaal 2020) ten opzichte van 2019.

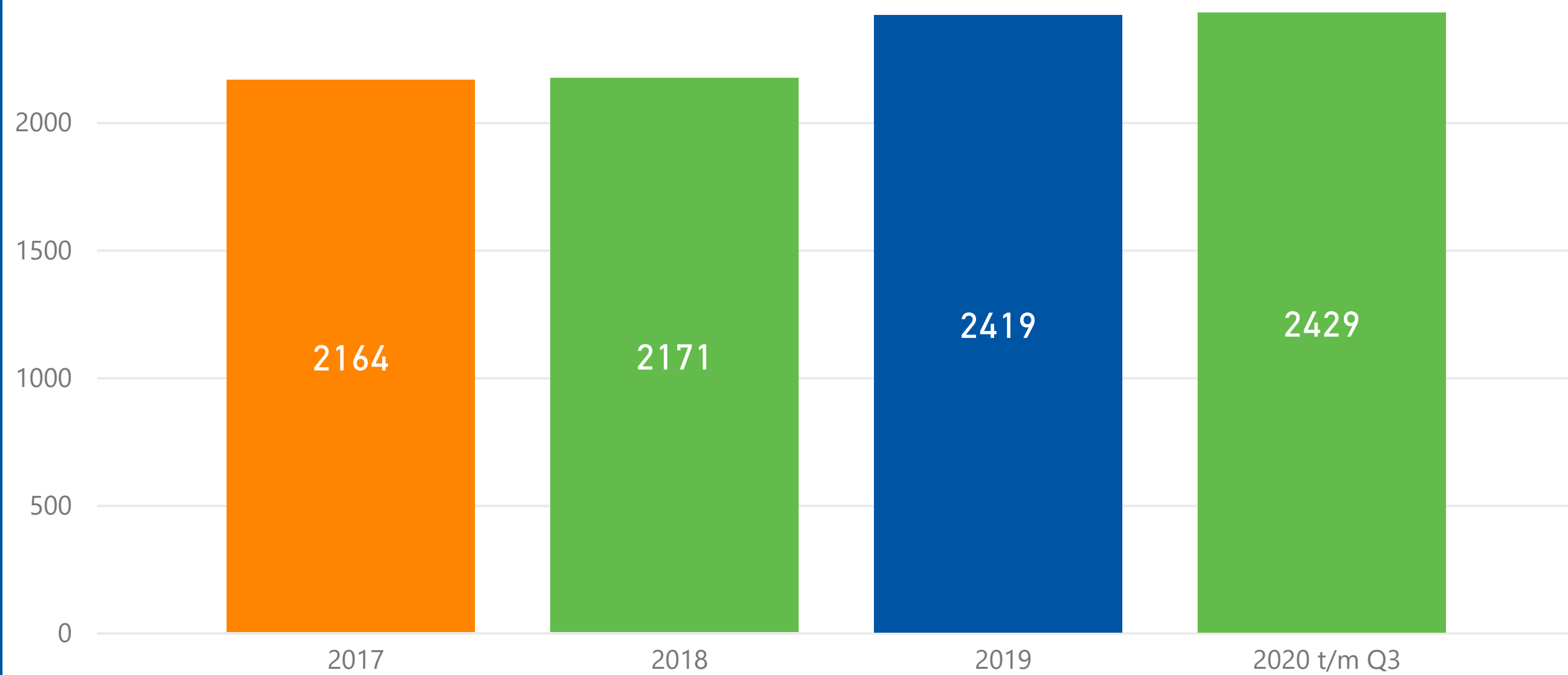
* De bedragen zoals genoemd in deze grafiek zijn gebaseerd op de tot nu toe binnengekomen en goedgekeurde declaraties (zorg in natura).

Het bedrag van de coronacompensatie (€600.000) kan nog licht stijgen. Alle grote zorgaanbieders zijn grotendeels al gecompenseerd.

Apart van de coronacompensatie is er nog de meerkostenregeling: die facturen worden door Alkmaar (als regiogemeente) gebundeld en naar rato betaald door alle gemeenten. Tot nu toe is niet meer dan €10.000 binnengekomen voor de hele regio.

Disclaimer: het Rijk heeft toegezegd gemeenten te gaan compenseren maar dit is op dit moment nog niet duidelijk. Wel houden de gemeenten deze kosten (coronacompensatie en meerkosten) apart inzichtelijk en zullen hiervoor ook straks een claim bij het Rijk gaan neerleggen.

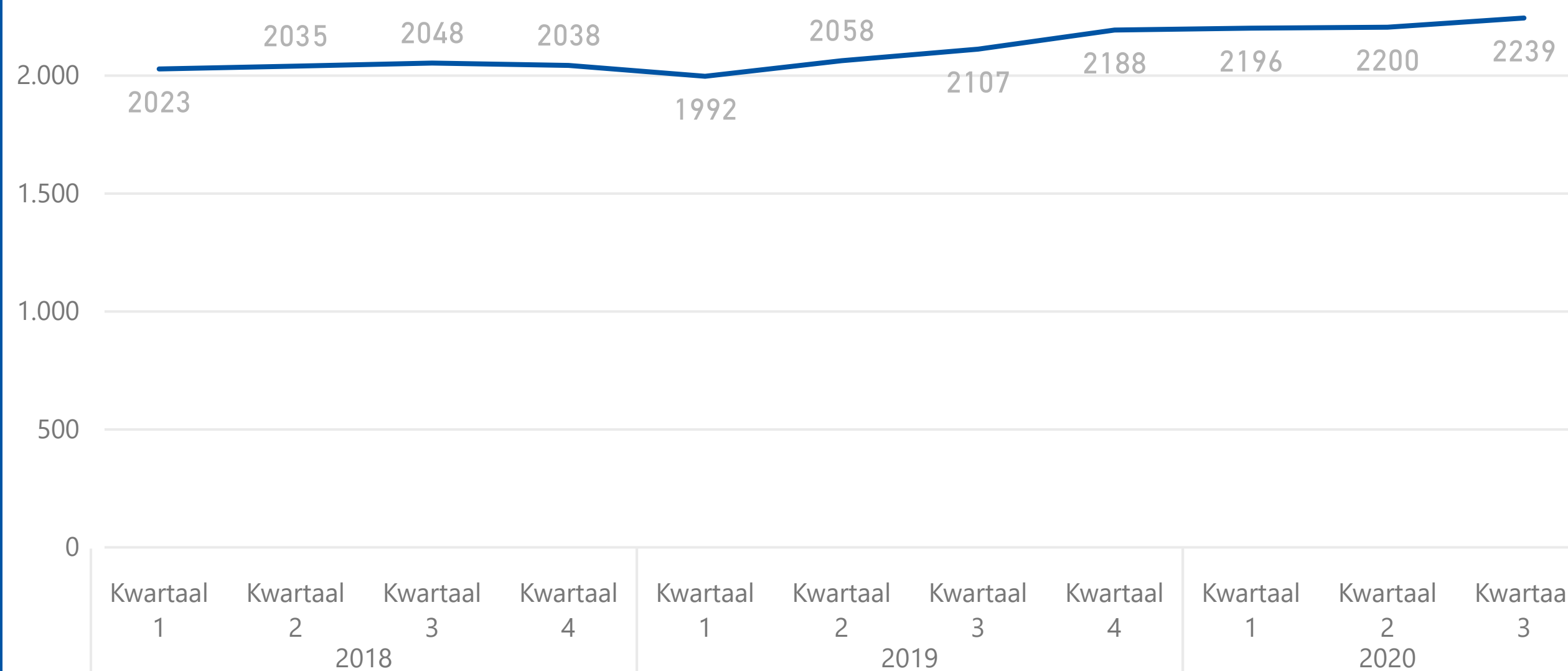
16. Aantal unieke cliënten in de Wmo per jaar

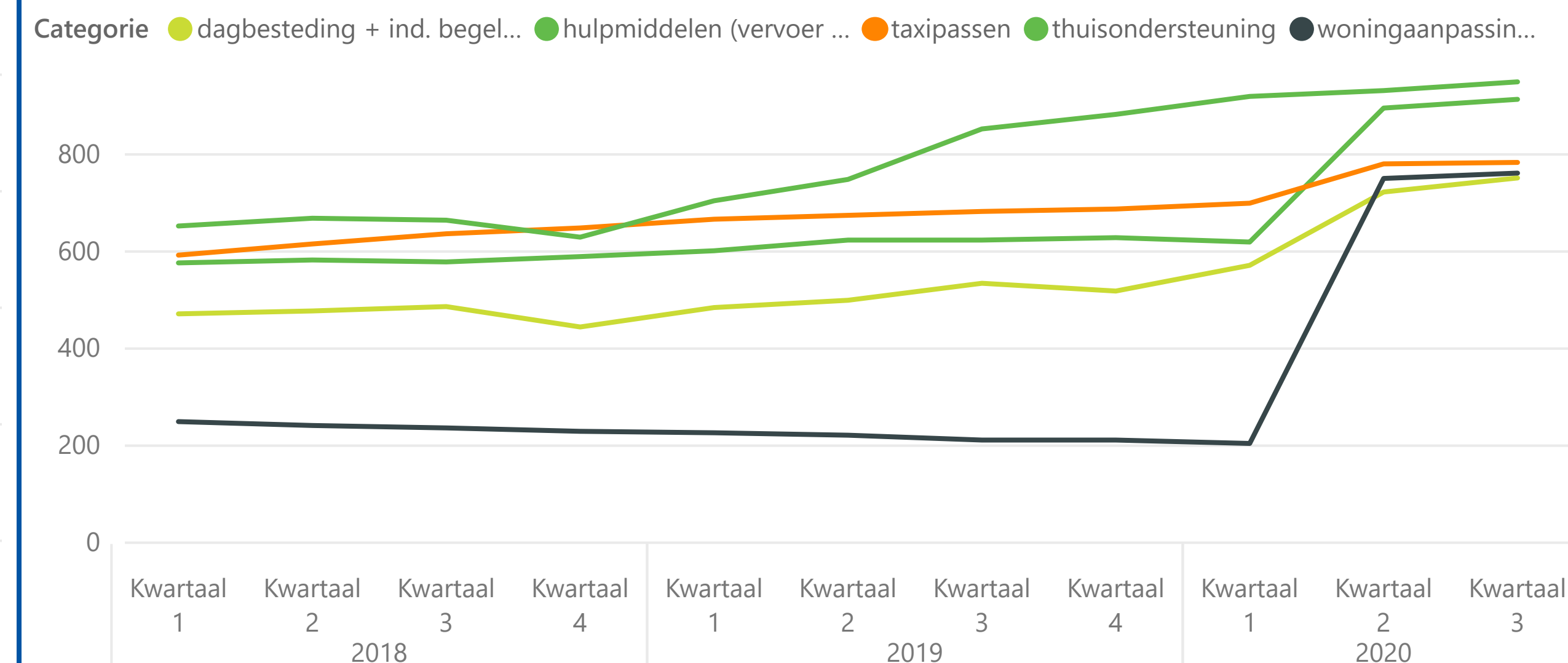
16. Tot en met Q3 ontvangen 2429 inwoners één of meer maatwerkvoorzieningen (zorg in natura en pgb). Ingaande 2019 was sprake van een zichtbare forse stijging in het aantal cliënten in de Wmo als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. Dit lijkt zich nu in 2020 te stabiliseren.

18. De stijging in aantal cliënten woningaanpassingen en hulpmiddelen wordt veroorzaakt door een wijziging in het registratie-systeem CAK. Hierdoor zijn alle eenmalig verleende toekenningen nu als lopende toekenning opgenomen, wat reëel is omdat de gemeente ook voor het onderhoud kosten maakt. Voor volgende kwartalen zal het aantal dus hoger liggen, maar de fluctuaties zullen naar verwachting in zelfde lijn zijn als voorheen.

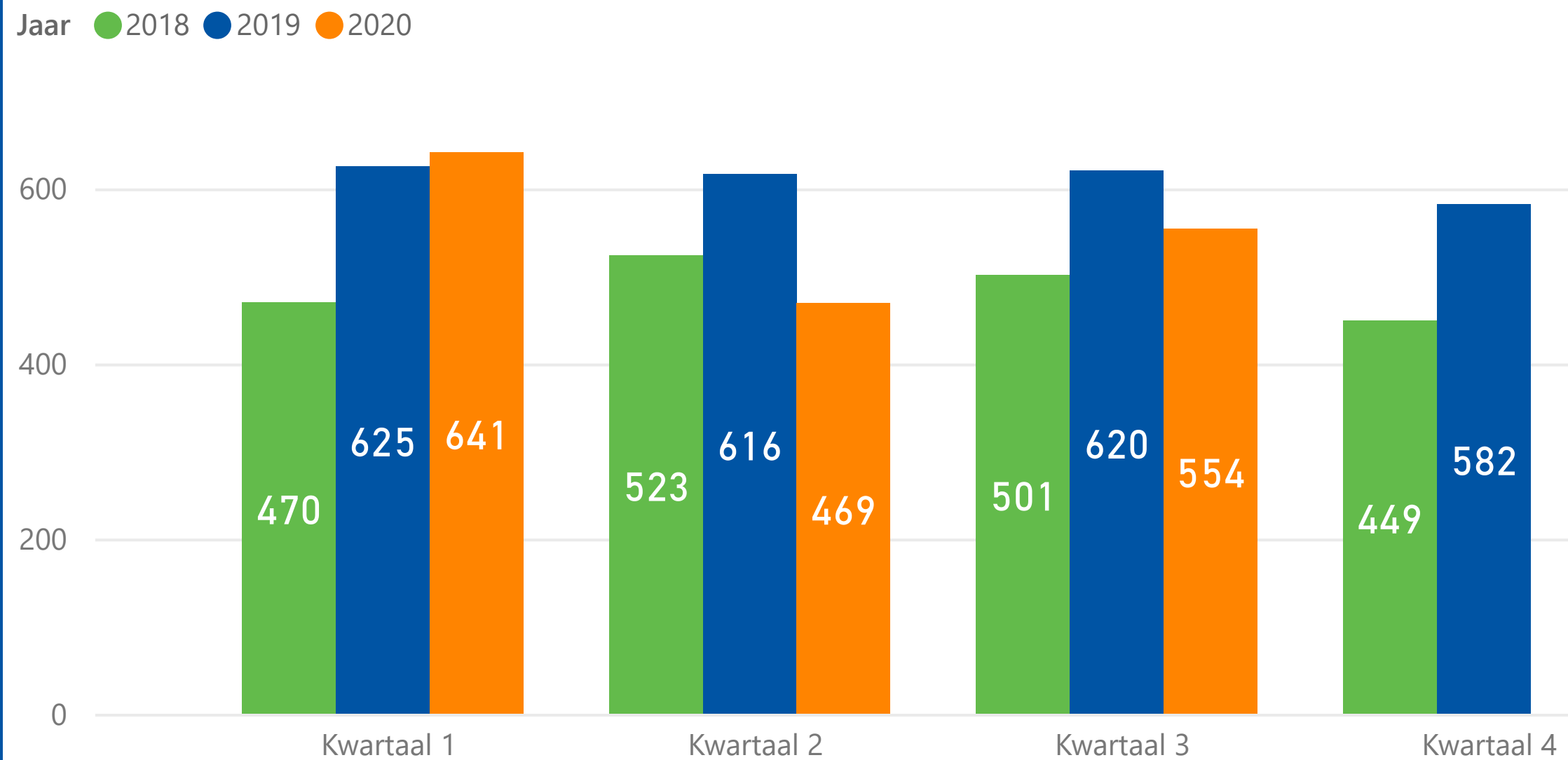
17. Aantal unieke cliënten in de Wmo per kwartaal

18. Aantal unieke cliënten in de Wmo per categorie per kwartaal

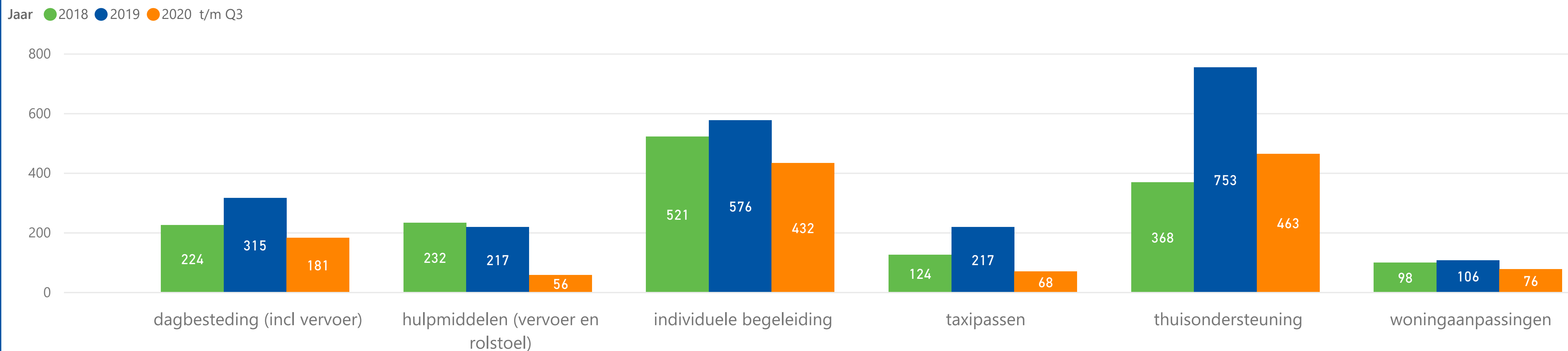

19. Aantal WMO Beschikkingen per kwartaal

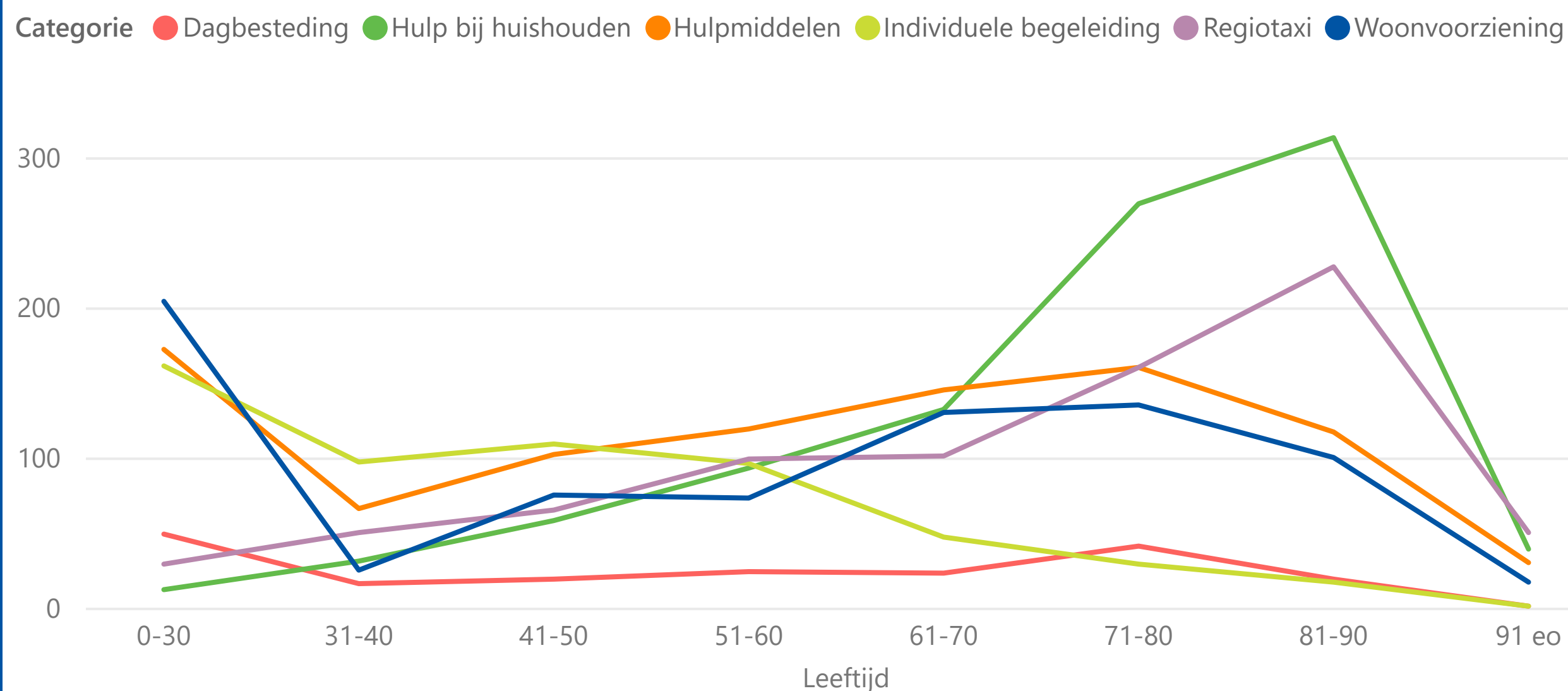

In Q3 is zichtbaar dat er een lichte stijging is in het aantal beschikkingen. De daling in Q2 was mogelijk een effect van de coronacrisis.

20. Verdeling van unieke beschikkingen te maken over categorieën (2020 t/m Q3)

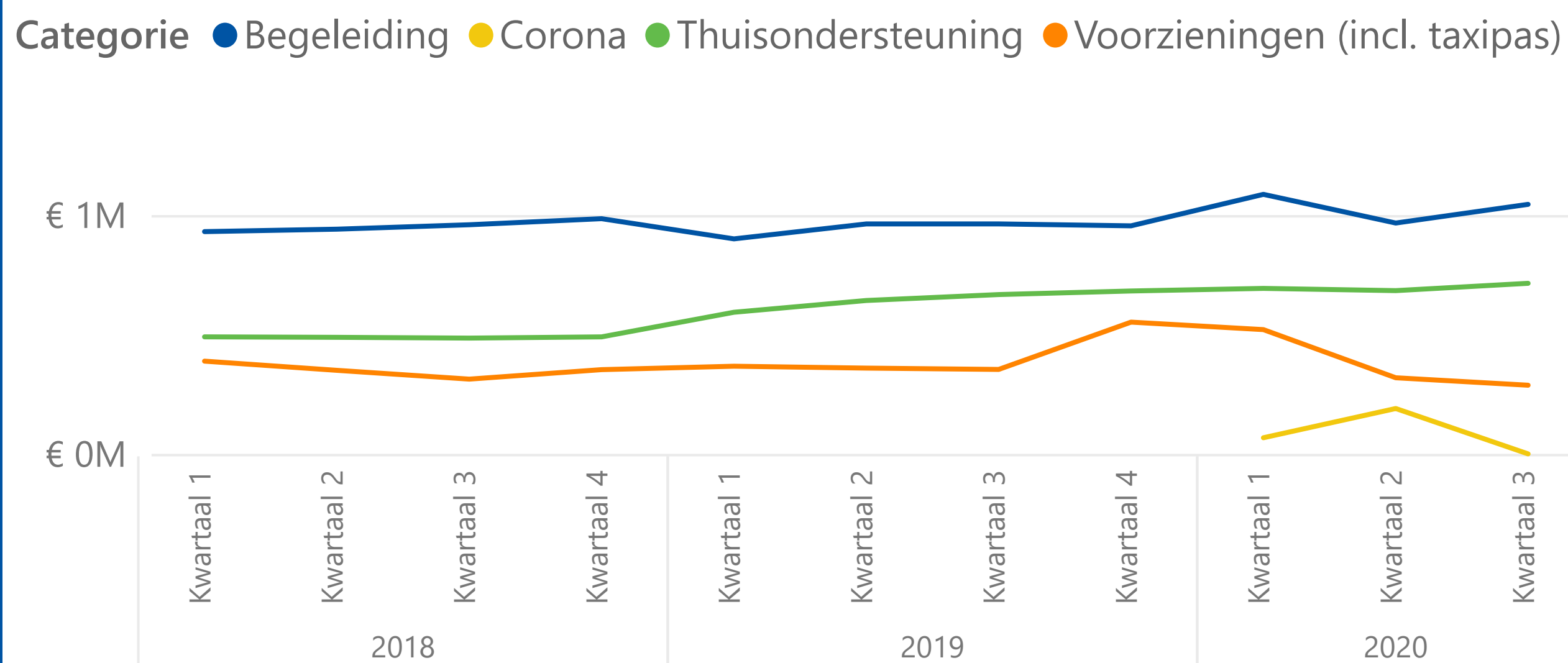
21. Aantal cliënten naar leeftijd en categorie in Q3 2020

21. Gemiddeld veel ouderen maken gebruik van Hulp bij het huishouden. Mede door het abonnementstarief is dit aantal gestegen. Bovendien zijn de uitgaven gestegen als gevolg van de invoering van de reële tarieven. Dit is vooral zichtbaar bij de thuisondersteuning.

De leeftijdsgroep 0-30 bevat ook voorzieningen voor thuiswonende kinderen jonger dan 18 jaar, zoals hulpmiddelen en woonvoorzieningen. Door de wijziging in registratie bij het CAK (zie ook grafiek 17) zijn de aantallen hoger dan voorheen.

22. Wmo-uitgaven per jaar * pgb en zorg in natura

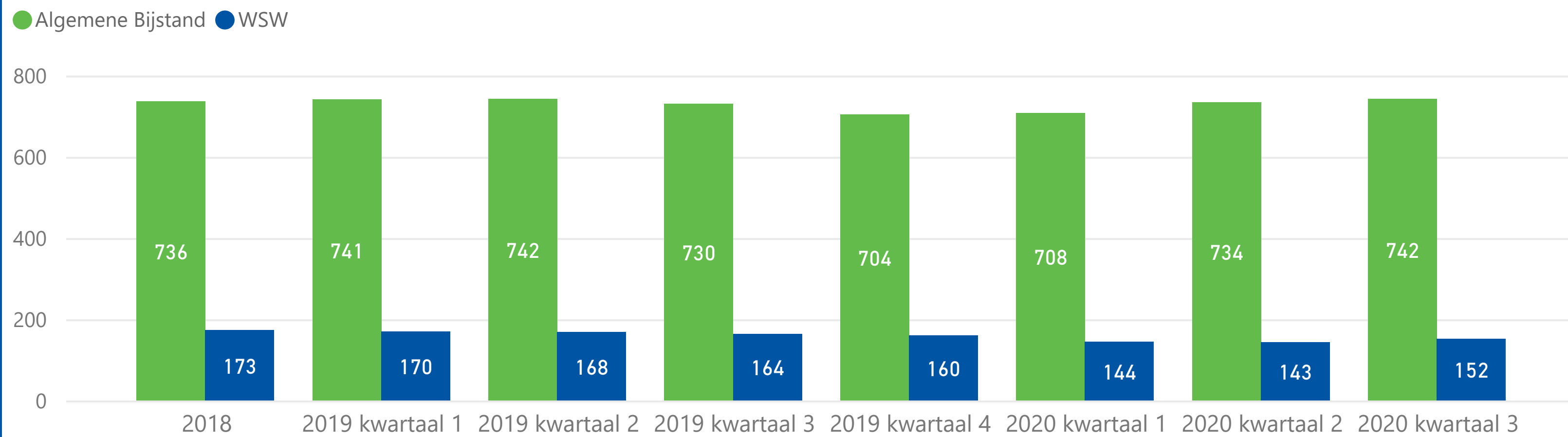
22. Er is sprake van een stijging van de uitgaven van de Wmo op de categorie thuisondersteuning.

De uitgaven voorzieningen laten een sterke daling zien. Het taxivervoer heeft tijdens de coronacrisis weinig inwoners vervoerd.

Voor dit verlies aan inkomsten ontvangt het taxivervoer compensatie. In bijgaande grafiek is nu inzichtelijk hoeveel er is uitgekeerd aan coronacompensatie.

* De bedragen zoals genoemd in deze grafiek zijn gebaseerd op de tot nu toe binnengekomen declaraties van zorgaanbieders.

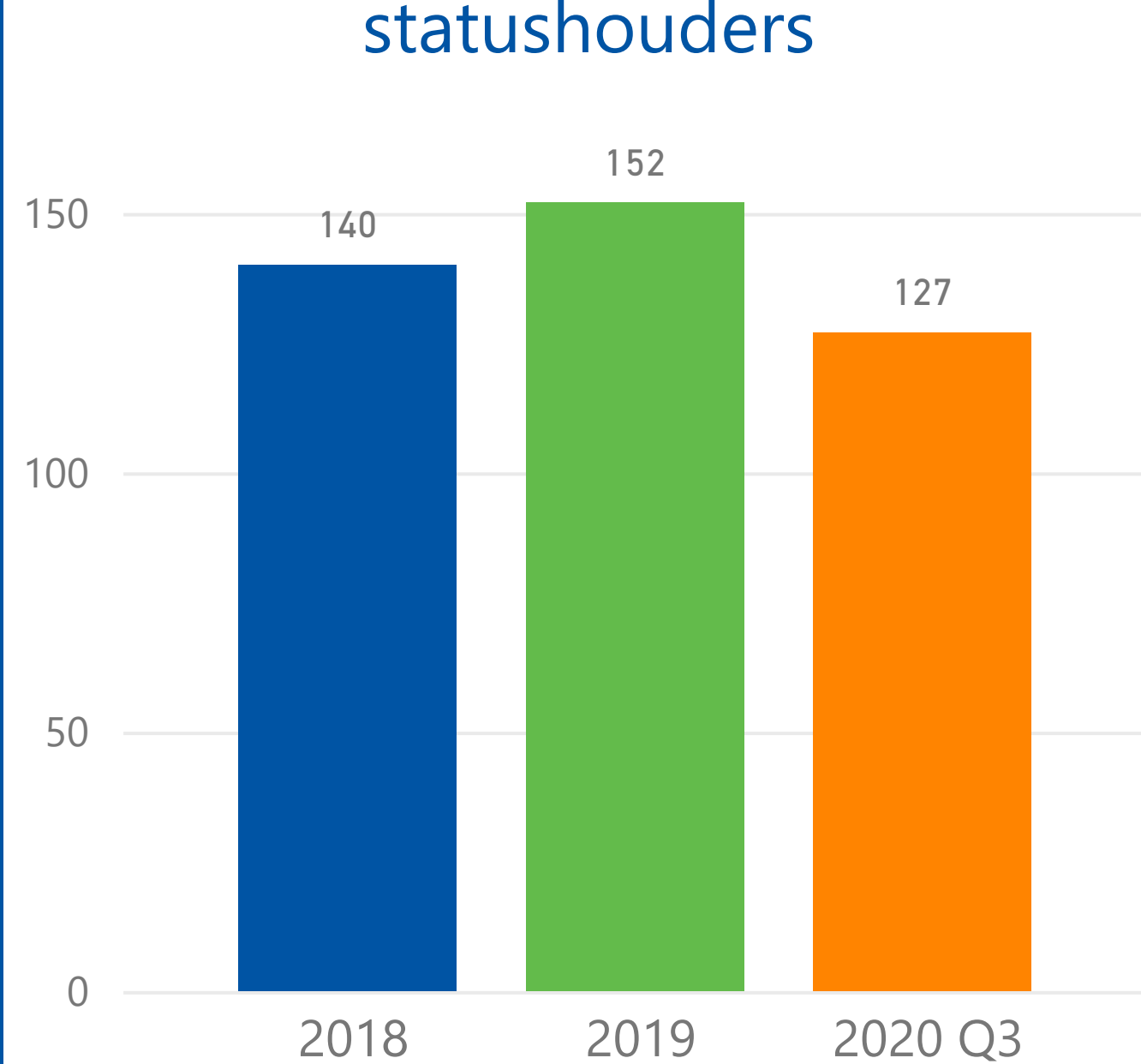
23. Aantal cliënten participatie

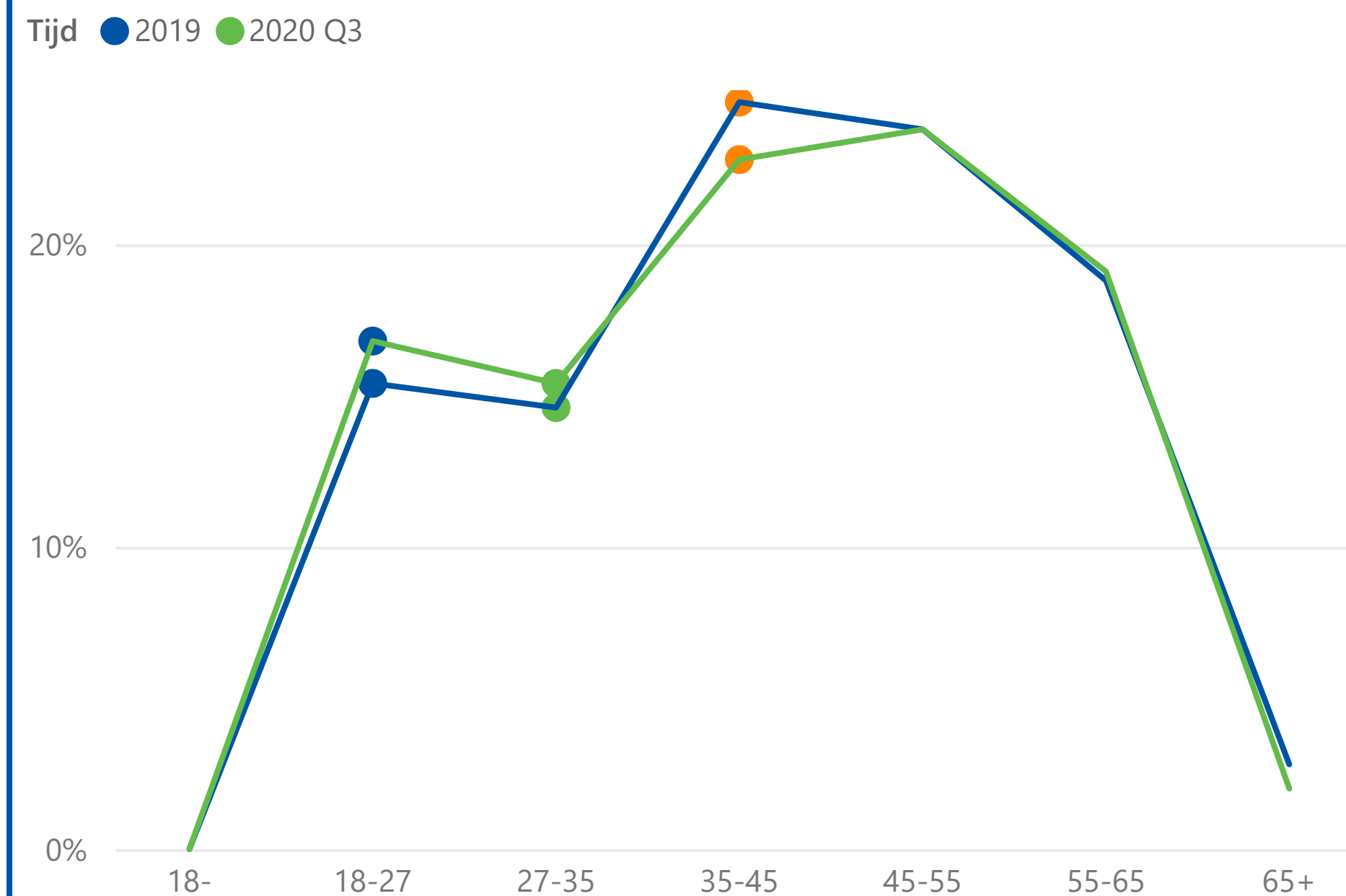
23. Het aantal bijstandsuitkeringen is licht gestegen ten opzichte van vorig jaar.

Toch blijven we ten opzichte van het landelijk niveau nog onder het gemiddelde.

24. Aantal bijstandsgerechtigde statushouders

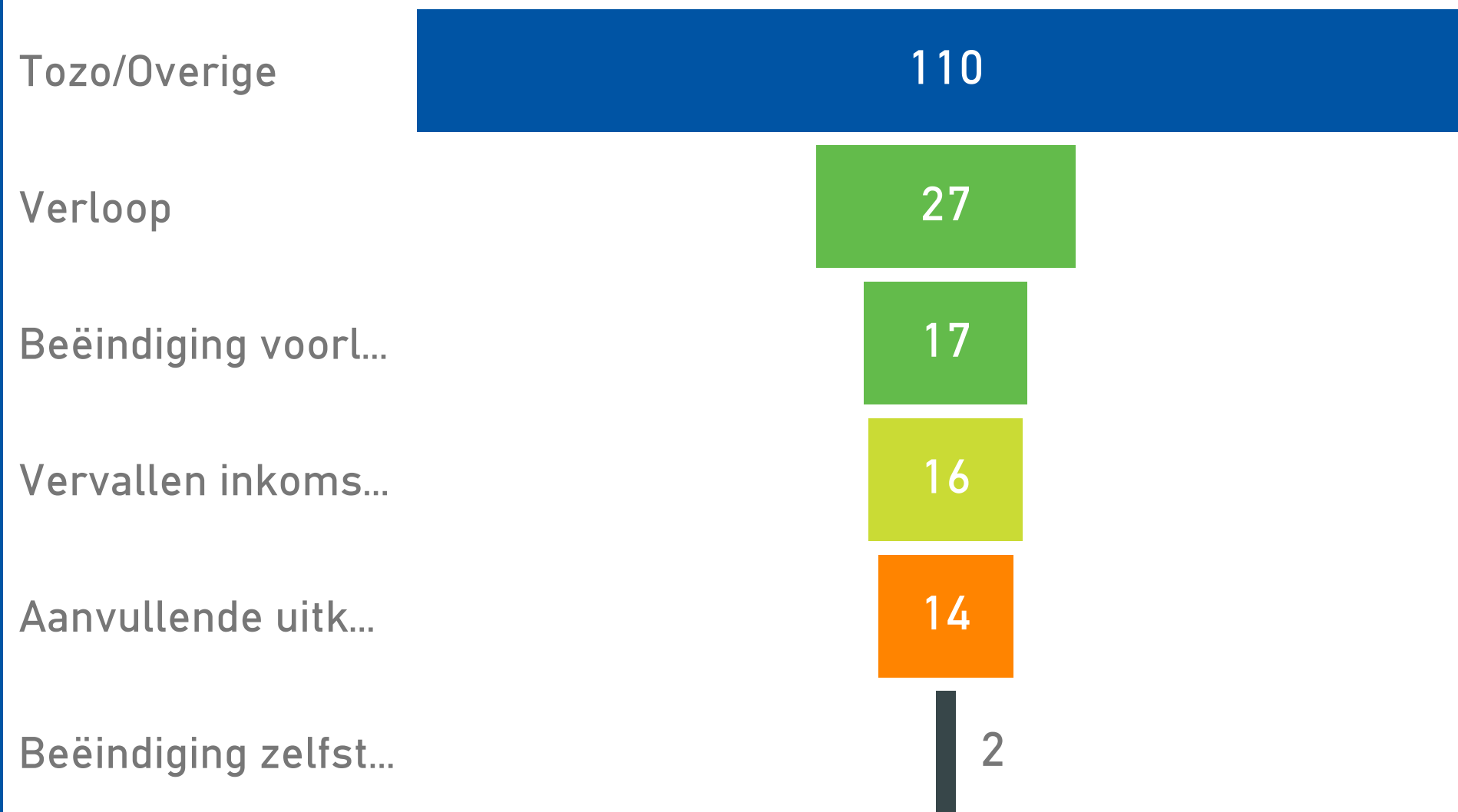
25. Leeftijd cliënten Participatiewet

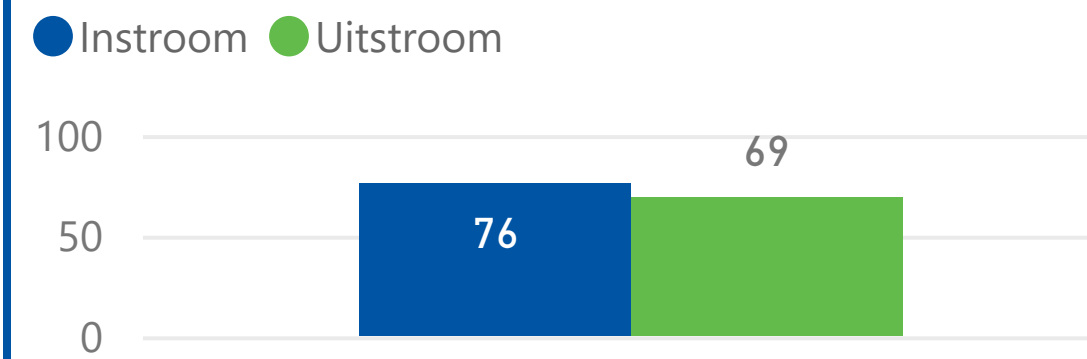
25. Op dit moment is er sprake van een dynamisch bestand. Dat komt vooral door meer uitstroom naar werk en een hoge uitstroom naar onderwijs. Tegelijkertijd stroomden ook meer mensen de bijstand in. Vooral de leeftijdsgroep van 18-27 stroomt veel in en uit.

Dat komt omdat personen tot 35 jaar vaker flexibele contracten hebben en/of korte WW-rechten. Zij zijn daardoor bij werkloosheid eerder aangewezen op de bijstand. Tegelijkertijd profiteren jongere leeftijdsgroepen als eerste van een aantrekkelijke arbeidsmarkt.

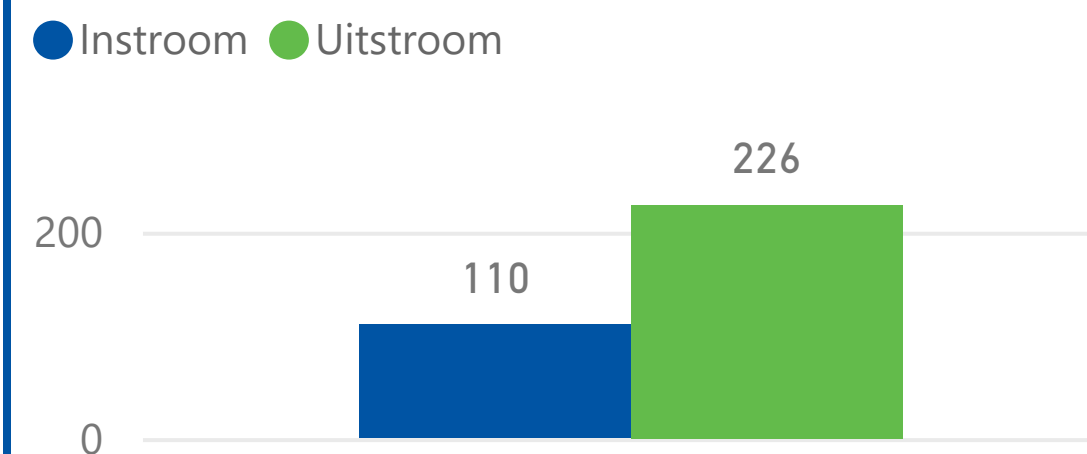
26. Instroom Participatiewet 2020 Q3

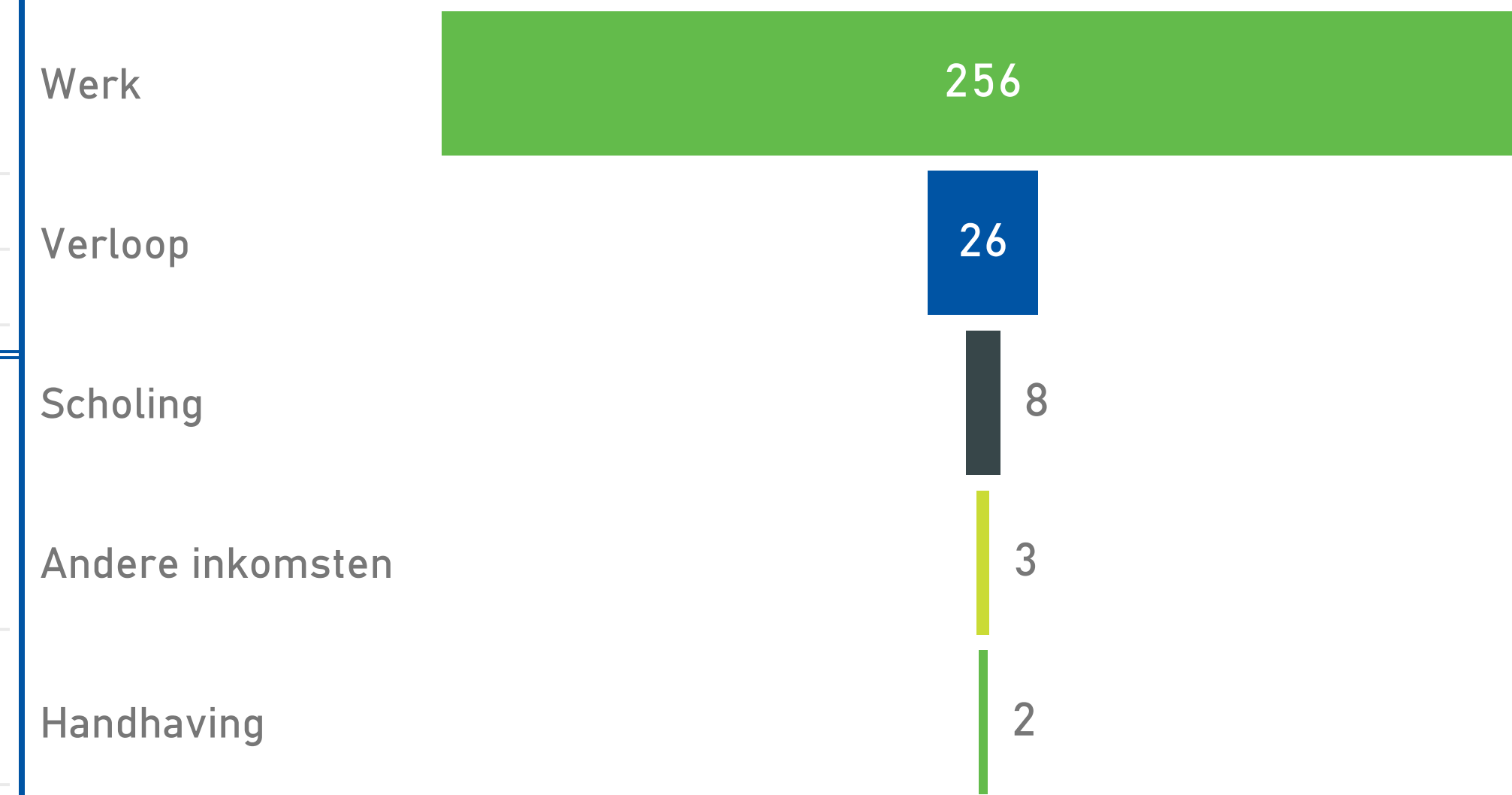
In- en uitstroom algemene bijstand excl. Tozo (Q3 2020)

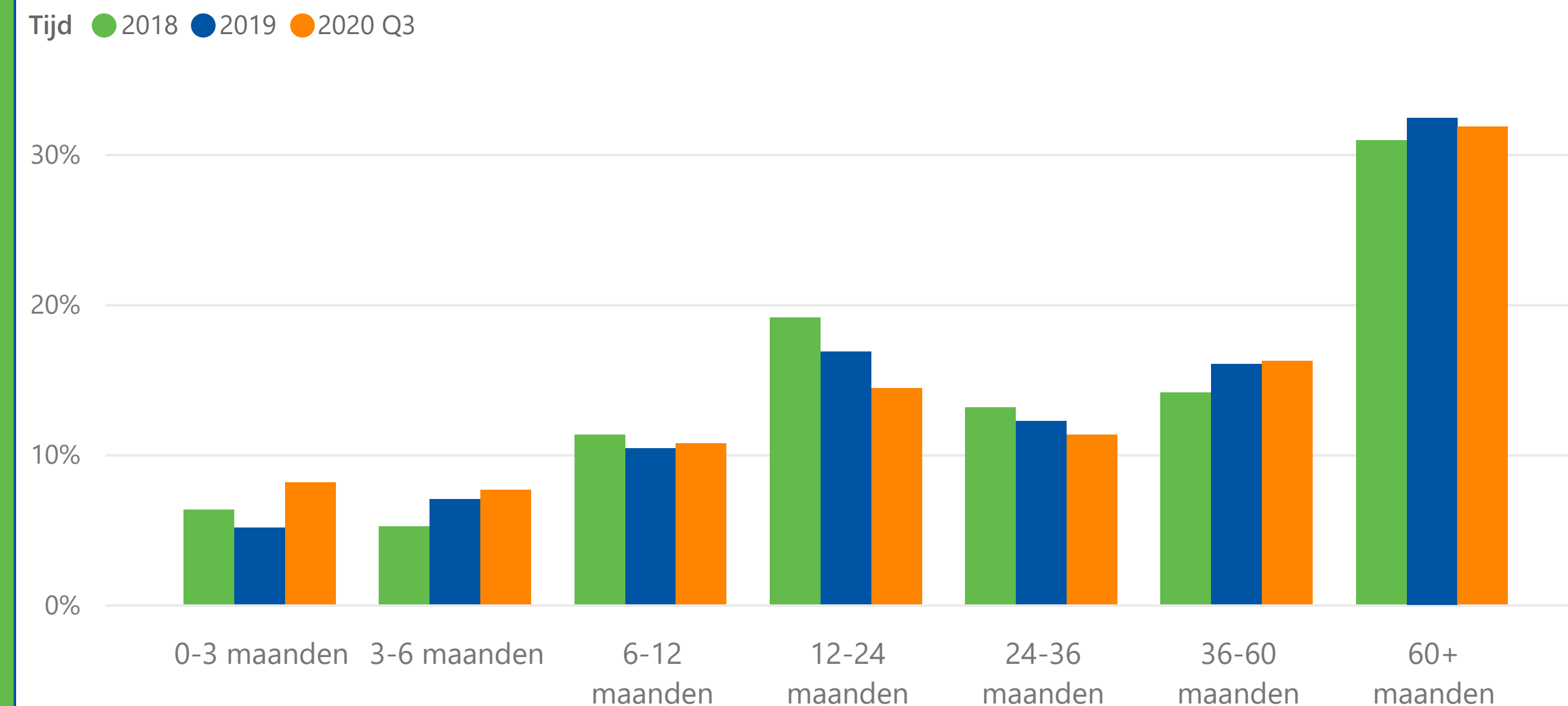
In- en uitstroom Tozo (Q3 2020)

27. Uitstroom Participatiewet 2020 Q3

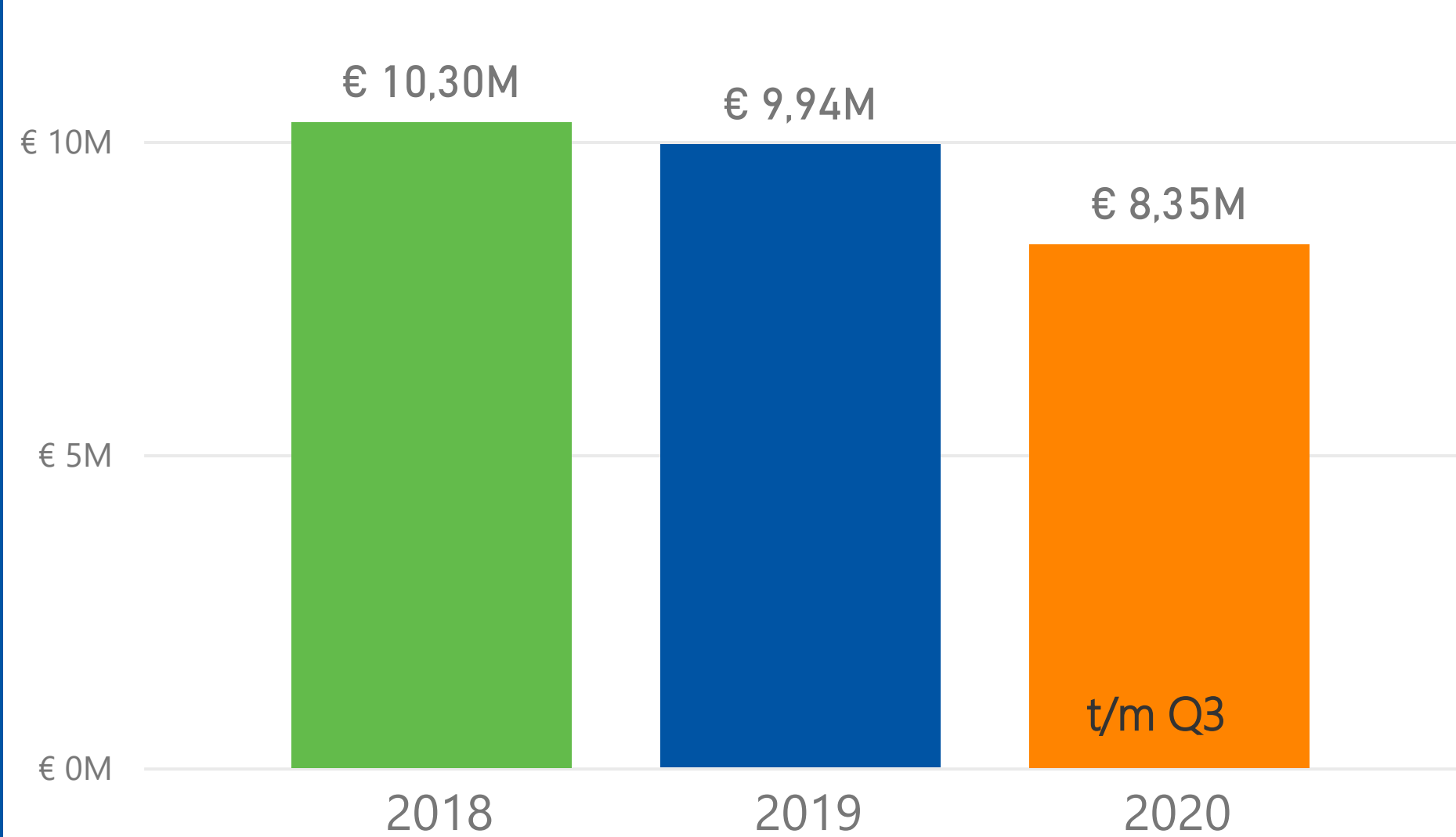
28. Verblijfsduur Algemene bijstand in percentage

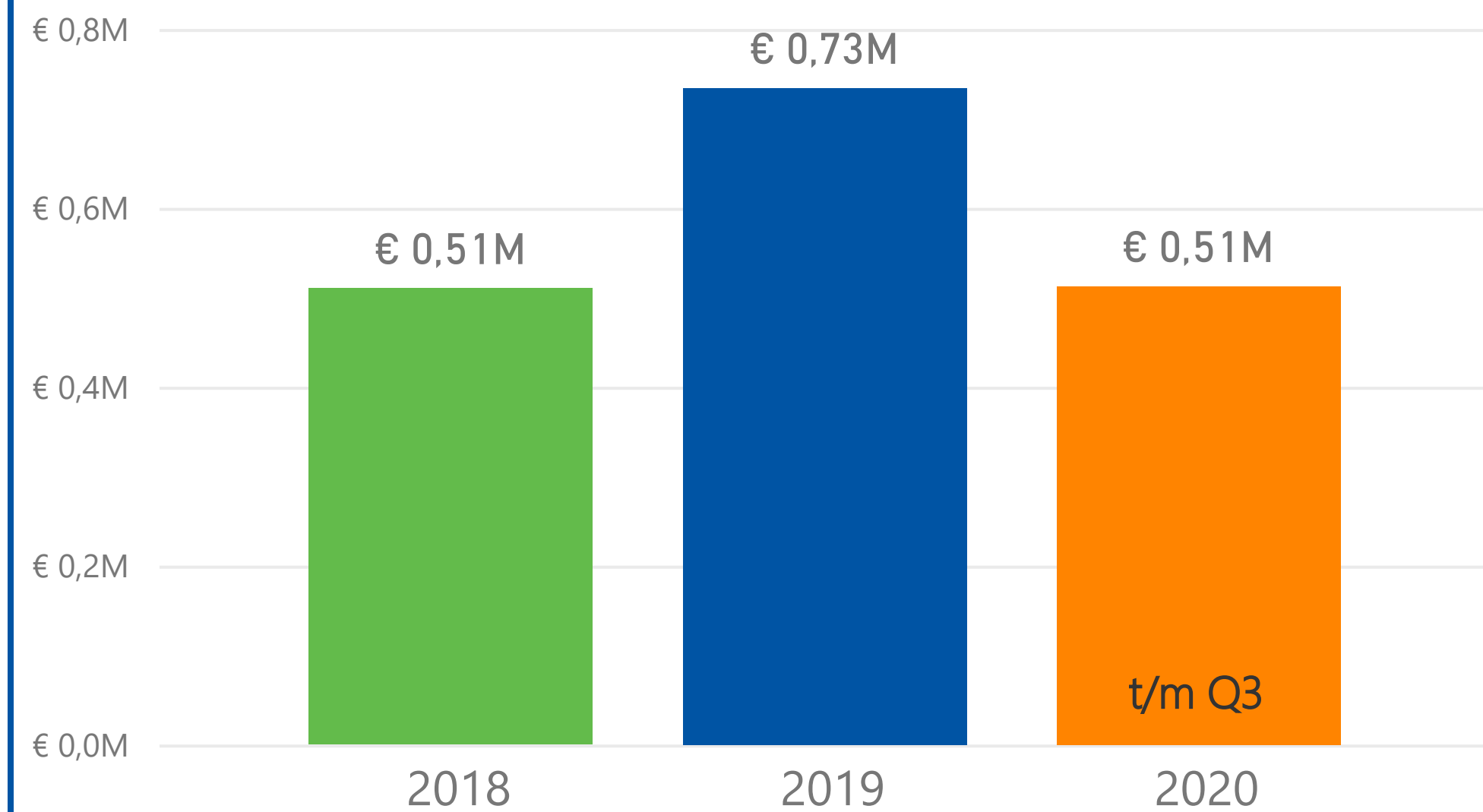
26-28. Van de aanvragen had 30% een korte afstand tot de arbeidsmarkt, deze zijn snel doorbemiddeld naar werk door het WSP. Opvallend is het aantal tozo 3 aanvragen door de nieuwe lockdown. Aanvragers die tozo 1 hadden aangevraagd maar geen tozo 2 zien we bij tozo 3 weer terugkeren.

Participatie Heerhugowaard

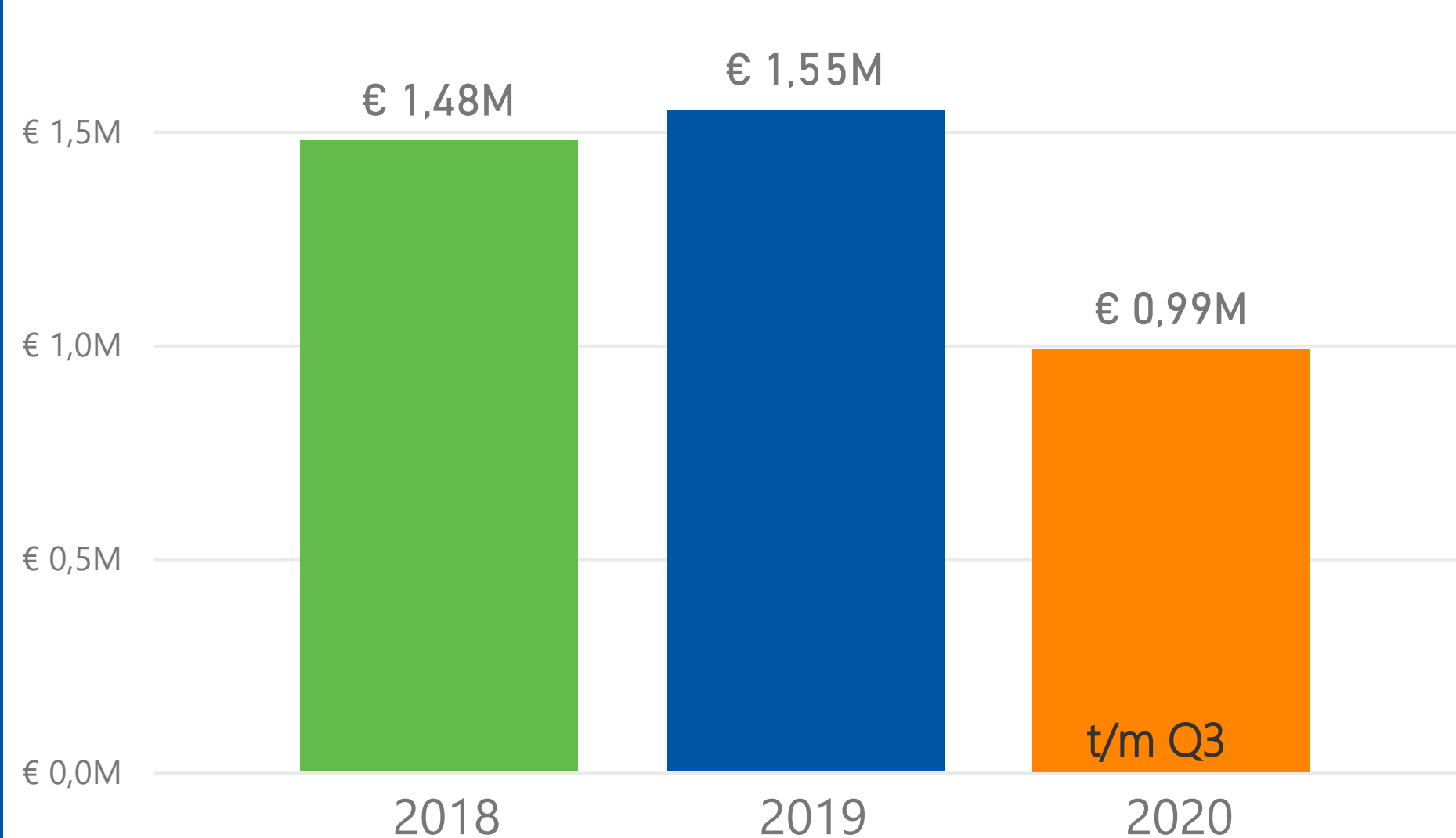
29. Uitgaven gebundelde uitkering

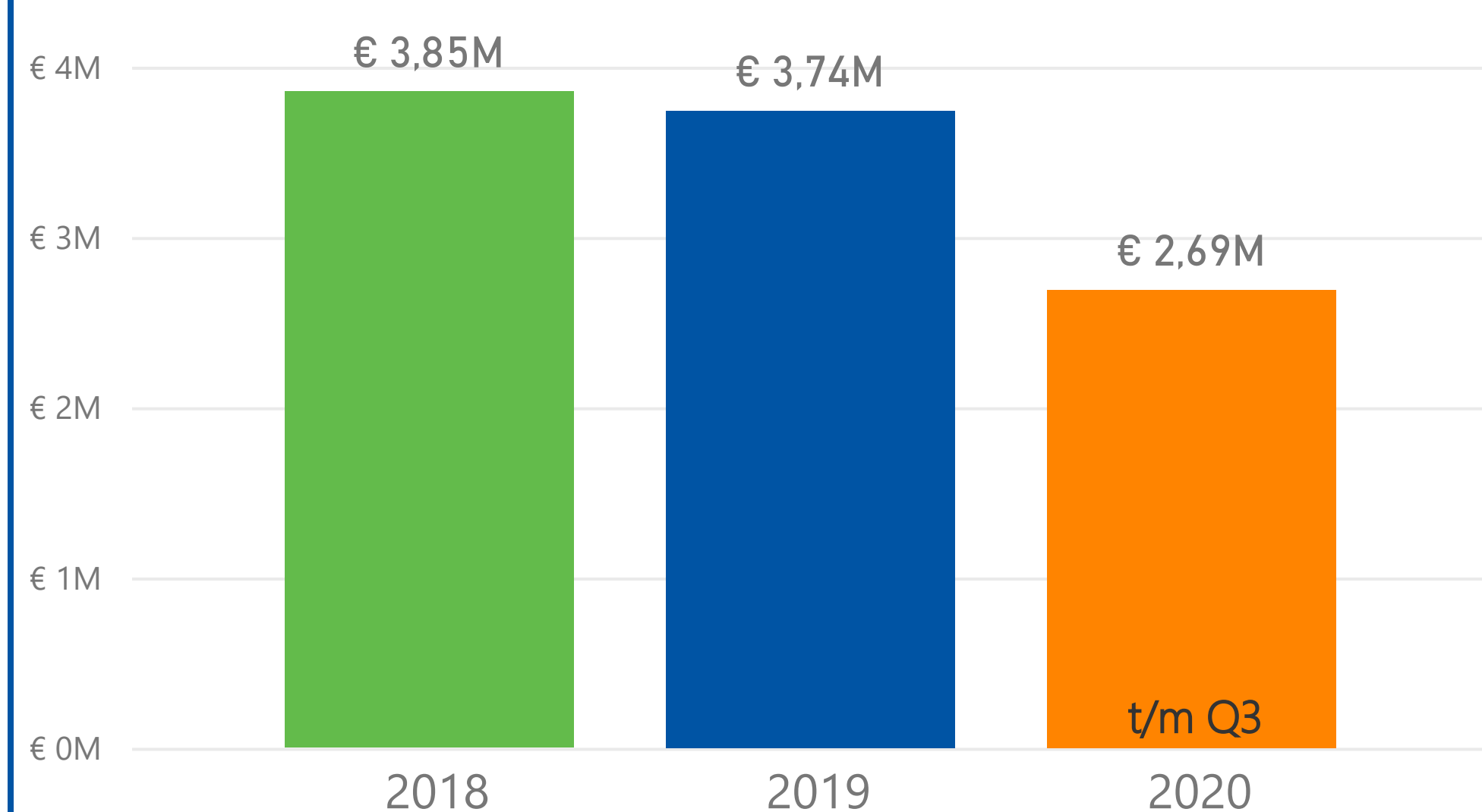
30. Uitgaven loonkostensubsidie

31. Uitgaven reïntegratie budget

32. Uitgaven WSW

29-30. Inwoners met loonkostensubsidie behoren tot de kwetsbare groep werknemers die in tijden van crisis normaal gesproken als eerste de baan verliest. Wij zien dit beeld niet. Doordat we uitgaan van duurzame plaatsingen, nazorg en goed contact met de werkgevers zijn de inwoners met loonkostensubsidie aan het werk gebleven.

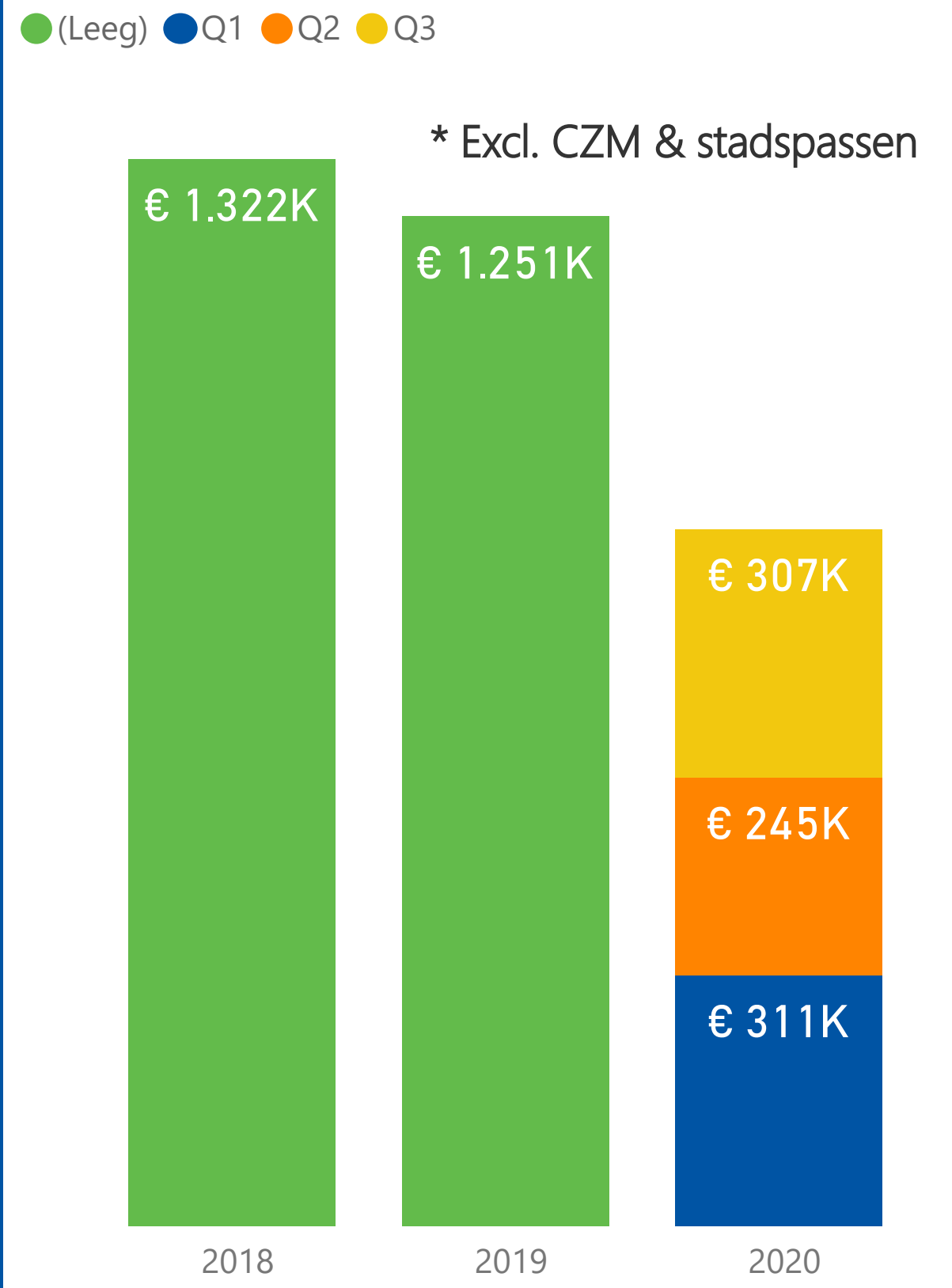
31. We hebben ingezet op inwoners aan het werk houden en zetten veel in op de begeleiding van deze inwoner door het wnk. De uitgaven van het participatiebudget zijn tov vorig jaar iets afgenomen.

Door de maatregelen van rijksoverheid zijn er minder trajecten ingezet op meedoen en participatie.

32. Het kabinet heeft WNK, voor de periode van 1 maart tot en met 31 december 2020 € 1.440.000 verstrekt voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven als gevolg van de coronamaatregelen. Voor de gemeente HHW is dit € 284.000. Dit bedrag is toegevoegd aan de integratie-uitkering Participatie via een verhoging van de Rijksbijdrage WSW. Een positief of negatief exploitatiesaldo van WNK komt tot uiting in het rekeningresultaat en wordt verrekend met de deelnemende gemeenten.

Participatie Heerhugowaard

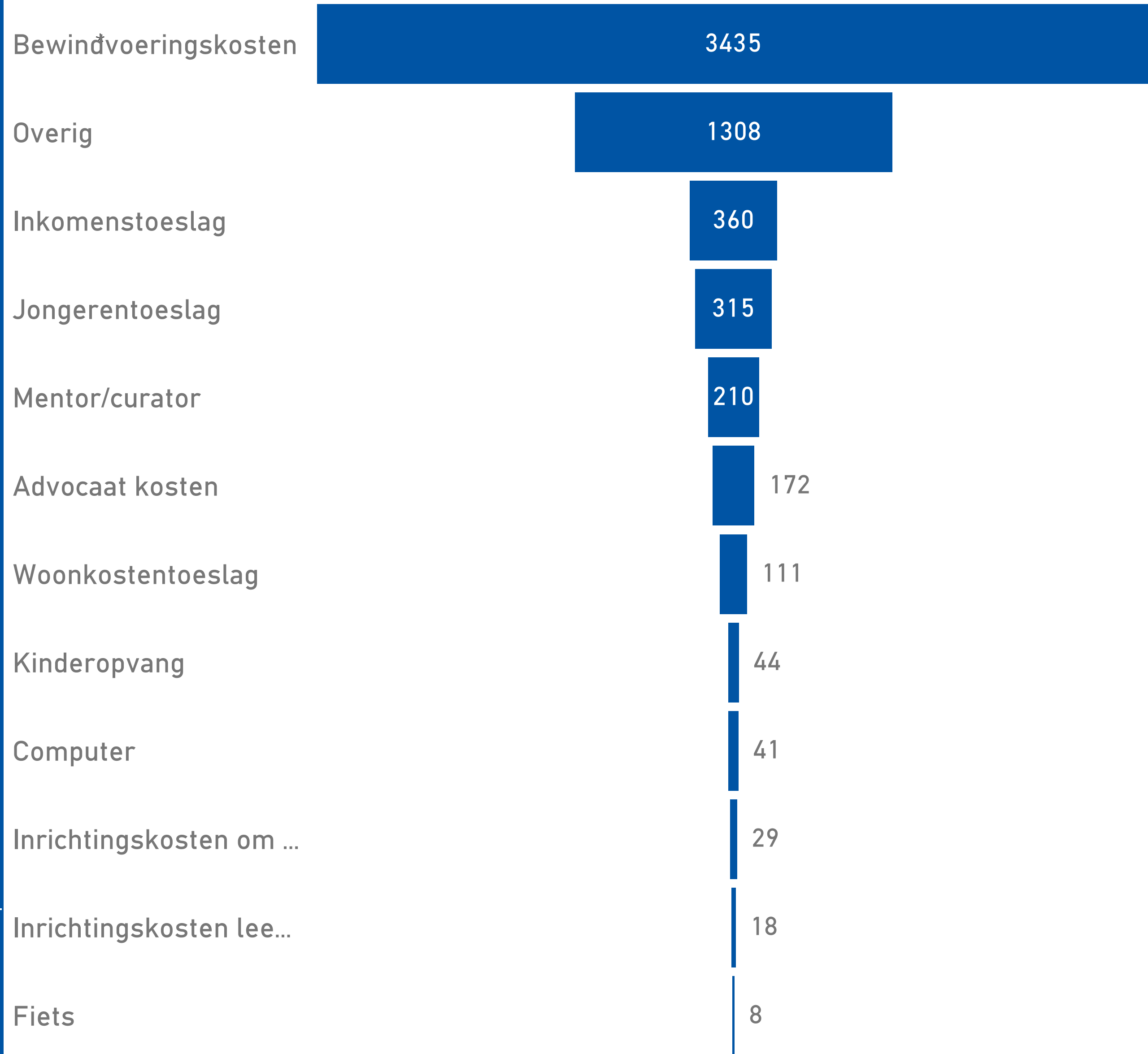
33a. Kosten bijzondere bijstand

€ 550.675
CZM ziektekosten

€ 155.682
Huygenpas

33b. verstrekkingen bijzondere bijstand per categorie per jaar t/m Q3

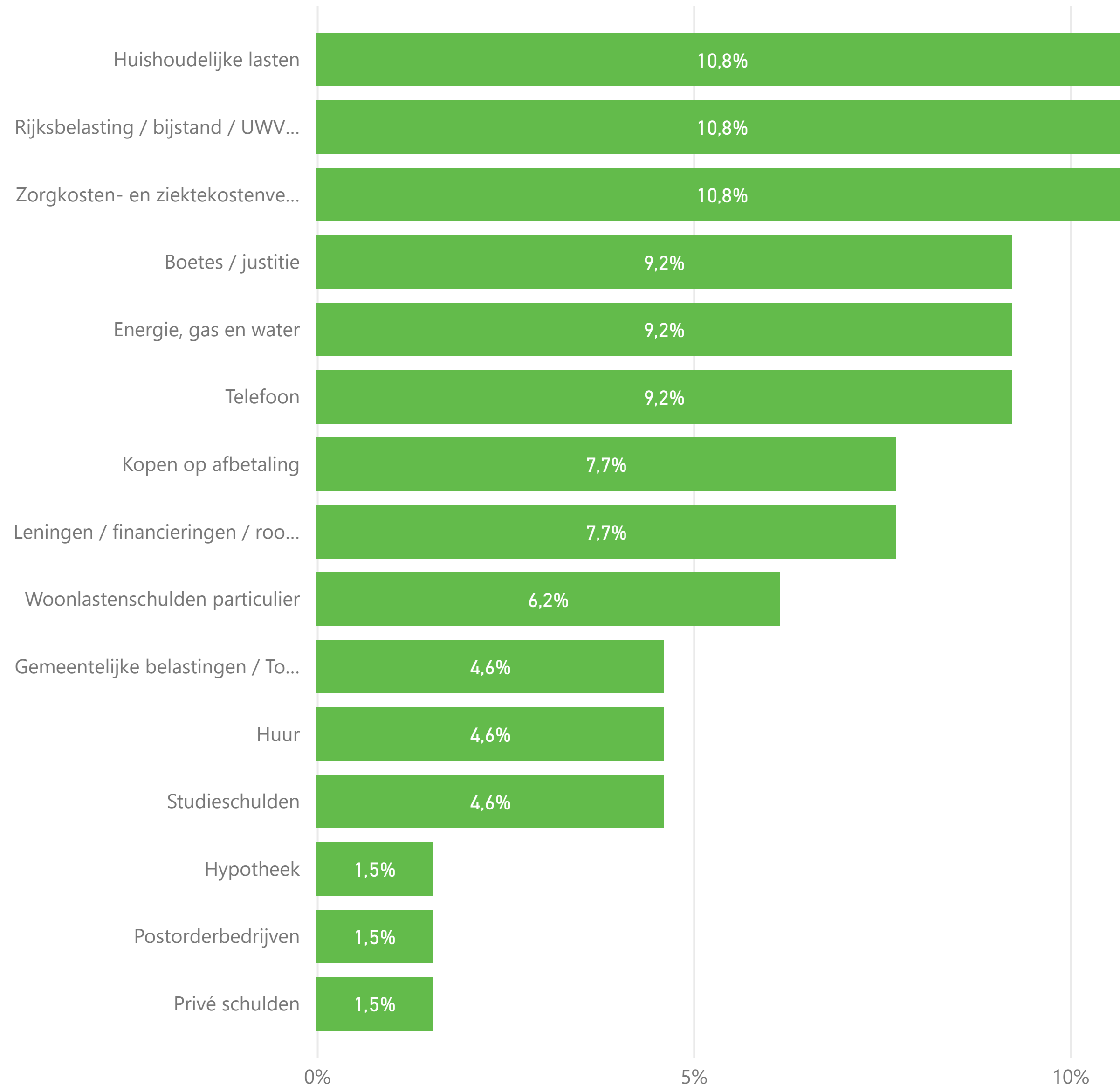
Er is een toename van de kosten bijzondere bijstand. Dat kan komen doordat meer inwoners nu onder de 120% norm vallen.

Als gevolg van de coronacrisis zijn de bestedingen op de Huygenpas lager. Er is hier extra aandacht aan besteed in de media.

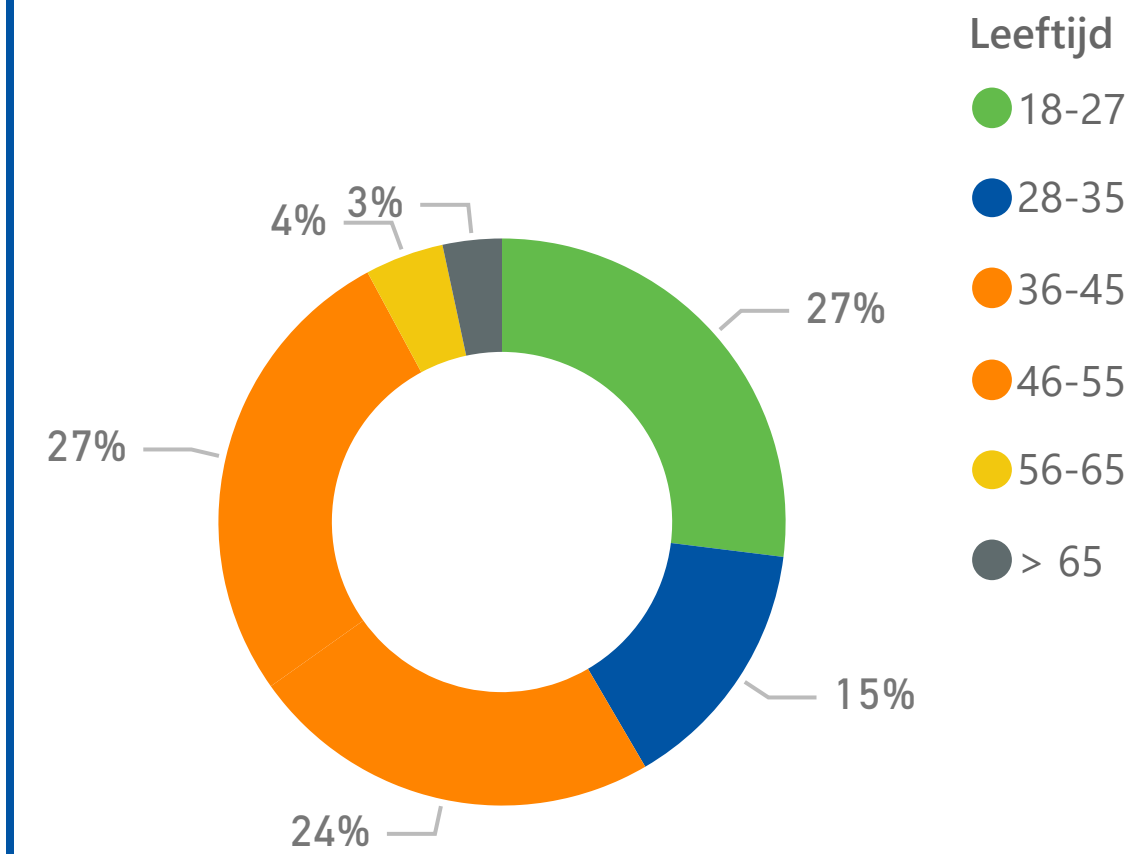
* 33b. De vijf grootste soorten onder categorie overig zijn:

- Loonheffing bijz. bijstand
- Werkgeversheffing Zvw BB
- Zorgverz. alleens. inrichting
- Overige kosten periodiek
- Eigen bijdrage thuiszorg alleenstaanden

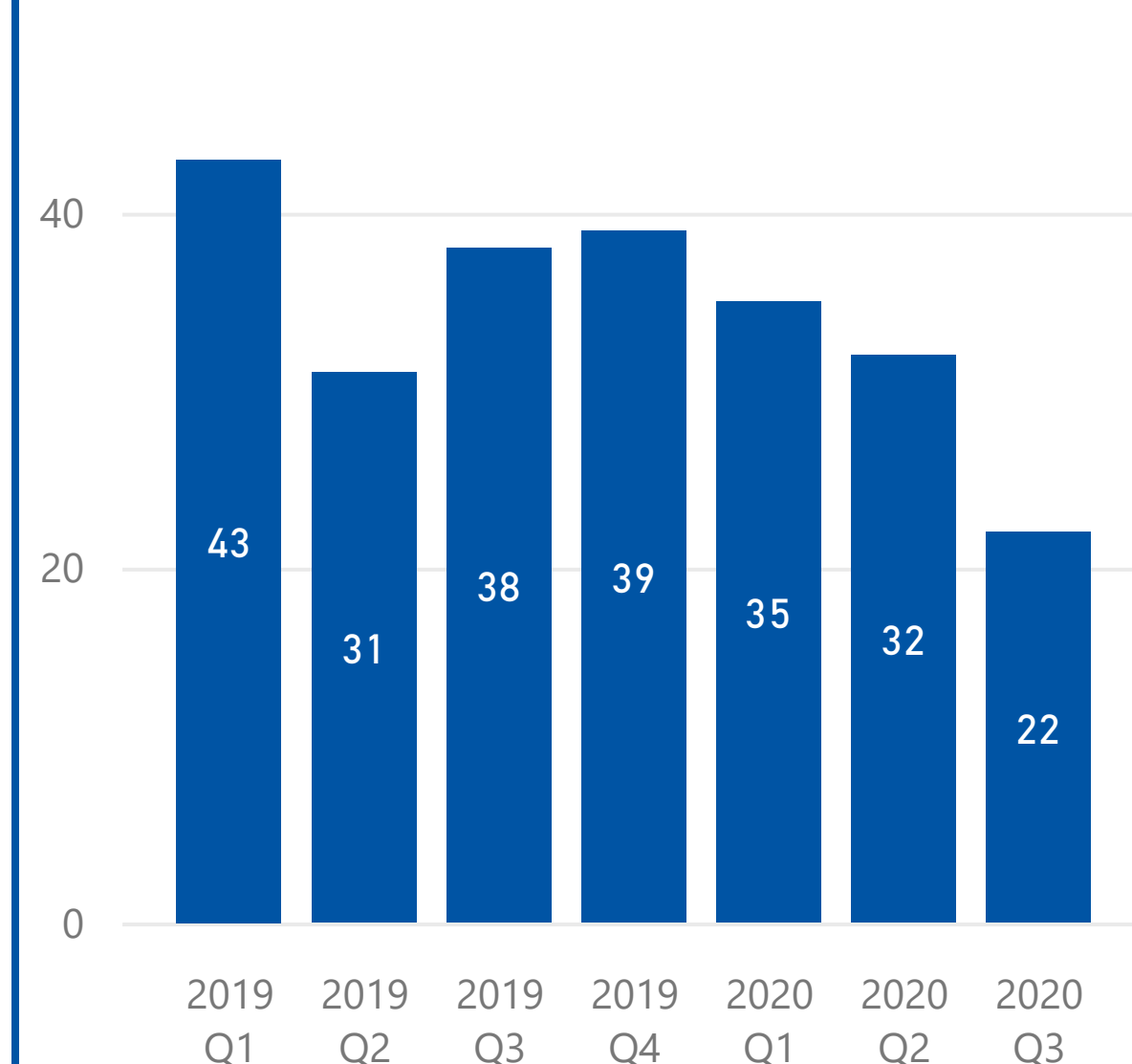
34a. Schuldcategorie schuldhulpregeling Q3

34b. Leeftijdsverdeling schuldhulpregeling t/m Q3

34c. Aanvragen schuldhulpverlening

34a-b. Gemiddeld melden inwoners met schulden zich pas na 5 jaar. Dit hebben we terug gebracht tot 2 jaar. We sluiten aan bij het versnellingspakket van rijksoverheid waardoor het mogelijk is om meer mensen sneller en beter te helpen. Zo zetten we in op de methode van Collectief Schuldregelen via het Schuldenknooppunt. Ook willen we nauwer aansluiten bij de Nederlandse Schuldhulprouwe.

34c. De verwachting is dat meer ondernemers in de schulden gaan komen. We gaan de schuldhulpverlening aan ondernemers toegankelijker maken, zodat er een meer passend hulpverleningsaanbod aanwezig is, waaronder een schuldregeling in het kader van schuldhulpverlening voor ondernemers (SHVO).

Begrippenlijst

Unieke cliënten

Een cliënt met één of meerdere voorzieningen

Integraal ambulante Jeugdhulp

Hulp aan jeugdigen, hun ouders en netwerk bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptie gerelateerde problemen. Deze hulp is tijdelijk van aard.

Duurzaam ambulante Jeugdhulp

Hulp aan jeugdigen, hun ouders en netwerk, bij het compenseren van een gebrek aan zelfredzaamheid. Hierbij gaat het over jeugdigen die langdurig, in meer of mindere mate ondersteuning nodig hebben, waarbij de beperking een gegeven is en waarbij de hulp niet meer gericht is op het opheffen of verminderen van de problematiek, maar op het verbeteren of in stand te houden van de zelfredzaamheid. Deze hulp is langdurig van aard.

Verblijf

Overnachtingen door een jeugdige elders dan thuis, zoals logeren bij een zorgboerderij, in een pleeggezin, gezinshuis, behandeling met verblijf of andere verblijfsplek inclusief jeugdhulp, die onlosmakelijk deel uitmaakt van de overnachting. Het verblijf heeft een open karakter.

JeugdzorgPlus

Gesloten verblijf met intensieve behandeling op basis van een door de kinderrechter uitgesproken machtiging gesloten jeugdzorg.

Jeugdbeschermingsmaatregelen

Een jeugdbeschermingsmaatregel is een door de kinderrechter opgelegde verplichte ondersteuning dat wordt uitgevoerd door een Gecertificeerde Instelling ter bescherming van een jeugdige, die ernstig in zijn ontwikkeling bedreigd wordt en waarbij de bedreiging niet kan worden opgeheven d.m.v. het inzetten van vrijwillige hulpverlening (omdat de jeugdige en of de ouder de hulp niet accepteert). Met deze maatregel wordt het ouderlijk gezag van een ouder beperkt of ontnomen.

Er zijn drie kinderbeschermingsmaatregelen:

- **OTS** (ondertoezichtstelling): een Gecertificeerde Instelling heeft samen met de ouders het gezag (gezag van ouders is beperkt).

De kinderbeschermingsmaatregel wordt per half jaar of jaar uitgesproken en kan worden verlengd. OTS loopt uiterlijk tot het 18e jaar van de jeugdige.

- **Voogdij**: de rechtbank heeft de ouder(s) uit het gezag ontheven. De Gecertificeerde Instelling heeft het gezag over de jeugdige(n). Voogdij loopt uiterlijk tot het 18e jaar van de jeugdige.

- **Jeugdreclasseringsmaatregel**: verplichte begeleiding van een jeugdige, maximaal tot de leeftijd van 23 jaar, die een strafbaar feit heeft gepleegd.